

BONA PAU

Nº. 550 - Any XLVI - MONTUÏRI- DESEMBRE- 1998

**En solidari-
tat amb
Centre-
amèrica
Montuïri
hi haurà
aportat
més d'un
milió de
pessetes**

**De bell nou,
robatoris
a Montuïri**

La Coral Mont-Lliri i la Banda de Música actuaren el dia de Santa Cecília

**Les obres
de la plaça
quasi, però
no del tot
acabades**

**Molta de
gent es va
sumar a les
celebracions
de la festa
de Santa
Cecília**

La Plaça Major ha estat en obres durant tot el passat novembre i es preveu que el sol estigui enllestit per a la celebració de la fira, si bé és possible que encara manqui qualche cosa

Amb motiu de les festes de Nadal i
Cap d'any

**BONA
PAU**

desitja a tothom Molts d'anys!

Sa Fira

El primer diumenge d'aquest desembre se celebrarà la fira. S'ha enllestit un extens programa d'actes en el que no hi manca el cross, exposicions de cans, cavalls i de productes mallorquins i de Montuïri, obres teatrals, torrades, ball de bot a plaça i naturalment el concurs i mostra de "Sa Perdiu".

**BONA
PAU
Montuïri**

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socas Mora, Antoni Mateu Socas, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata i Felip Munar i Munar.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

Perseverança

Una altra vegada un bon grup de montuïrers donaren mostra de la seva estimació a la música, tant vocal com instrumental. Ho acredita el gran nombre d'assistents que acudiren als concerts celebrats amb motiu de la festa de Santa Cecília.

Desinterès

D'entre els 257 pares i mares d'alumnes del Col·legi de Montuïri, sols 57 exerciren el dret de vot a les eleccions per al nou Consell Escolar, o sia el 22%. Un percentatge que no consona amb l'interès que han de demostrar els progenitors a l'hora de fomentar l'educació dels seus fills. Si de veres volen una ensenyança de qualitat, cal demostrar-ho.

BREUS

Conferència i presentació del llibre "Montuïri abans i després de 1300"

Aquest divendres, dia 4 a les 8'30 del vespre a la sala d'actes de l'Ajuntament, l'historiador Ramon Rosselló presentarà el seu llibre "Montuïri abans i després de 1300". I tot seguit un altre historiador, Pere Fullana, director de la Gran Enciclopèdia de Mallorca, desenvoluparà una conferència sobre els set-cents anys de la constitució de la vila de Montuïri. Acte emmarcat dins les commemoracions de 7è centenari.

Premi nacional fi de carrera

Joana Mª Gomila Pocoví va rebre a Madrid el passat 23 de novembre el 2^{on} premi nacional de fi de carrera de Ciències Polítiques i de l'Administració, per la Universitat Autònoma de Barcelona. Hi assistiren els 150 premiats de les Universitats d'arreu l'Estat Espanyol i el premis foren entregats per la Ministra d'Educació, Esperanza Aguirre a la seu del Consell Superior d'Investigacions Científiques. Enhora-bona!

Ampliació del clavegueram

Segons va aprovar el consistori aquest passat novembre, la xarxa de clavegueram s'ampliarà a la zona de Sa Corona, Es Dau, camp de futbol i Es Creuers. El projecte arriba als 55 milions de pessetes de les quals el 80% serà finançat pel CIM dins el Pla d'Obres i Serveis de 1998-99. Si bé cal dir que el PSM i el PSOE votaren en contra per considerar que les obres de la carretera haurien d'anar a càrrec de les empreses que aconseguiren l'interès social.

Orientació familiar

Per tal d'ajudar i assessorar a qui vulgui i d'una manera particular als qui es troben en una situació familiar conflictiva, el Centre d'Orientació Familiar, ubicat en el carrer Miquel Marquès, 7, 2on de Ciutat (Tlf. 46 24 12), de dilluns a divendres i de 6 a 8 dels capvespres, té oberta una consulta gratuïta.

Cultura musical

Dins la cultura del nostre poble hi té cabuda una part molt important la cultura musical, sobretot si considerem el gran nombre de persones que hi venen dedicant un temps molt important de la seva vida, tot i que la cultura sempre ha estat un camp de minories on uns, amb constància i dedicació, han fet possible que altres poguessin gaudir del seu treball.

Avui la cultura de creació va disminuint de cada dia, tota vegada que mitjans com la TV o els esports de competició i altres han minvat l'aportació cultural en els pobles.

Dins aquest col·lectiu s'hi troba gent que segueix creient en la cultura musical com un mitjà i un llenguatge humà que codifica el nostre món interior del sentit i del gust per aquest art. Una cultura musical que es manté viva dins el nostre poble i que no hauríem de perdre, ja que poques coses quedarien si desapareixés l'amor a la música i al cant. D'aquí la necessitat de recolzar tots els qui d'una manera desinteressada mantenen aquest art cultural, s'esforcen amb constància perquè els surti tot ben sincronitzat i com més perfecte millor.

La música instrumental i el cant vocal són dos caires que donen identitat al

nostre poble com també ho són el cosiers i altres organismes que mantenen la cultura. D'aquí la necessitat de fomentar-ho.

Si Montuiri perdés la banda de música o la coral, així com altres institucions culturals, es perdria part de la nostra identitat.

I què en direm de la cultura de tots aquells que gaudeixen dels treballs culturals? Com ho valoren? encara que sols considerin la creació d'aquells que practiquen l'art musical, ja sia escoltant de bon grat les seves interpretacions, ja col·laboren d'una manera positiva. No com aquells que es distreuen o parlen amb el veïnat durant les actuacions. És molt important per a l'interès el recolzament personal o econòmic de la resta, com significativa és la festa de la música, tot podent gaudir d'interpretacions dels músics i cantadors. Així s'eleva la categoria dels concerts i el poble en surt enlairat dins el marc d'una demostració cultural musical, digne d'un poble cult, intel·lectualment i artísticament.

(Text extret de l'homilia del dia de Santa Cecília, pronunciada pel rector Nofre Torres)

El dia de la festa de Santa Cecília els alumnes de l'Escola de Música oferiren un concert i donaren una mostra dels seus avanços musicals. Tant de bo que la gent major se n'adoni d'aquest futur esperançador!

Dos dits de seny

Orgull

De tant en tant trobam persones que s'exalcen falsament a si mateixes i volen sobrepassar-se per damunt els altres. Individus que desconeixen que és la submissió o la resignació i caminen per la vida saturats d'un amor propi que els fa veure superiors als altres.

Són aquells que ignoren que l'orgull és ridícul i perillós perquè fa mal a si mateix i en fa als altres. Però a vegades un reconeix aquest propi error i no sap com sortir-ne, sobretot si pretén situar-se en un estat d'humiliació; perquè orgull i humiliació són dos contraris que utilitzen incorrectament el cervell. Tan difícil és ésser pobre sense arribar a ser miserable, com ésser ric i no caure en la tentació del poder.

A vegades hi ha un orgull que arriba a ser una malaltia, deficiència que observem en persones que es creuen saber-ho tot, tant allò que ha succeït com els fets que es donaran en el futur. Sembla que es tenen per un déu més que per uns endeviners, ja que es consideren segurs del que succeirà. Això fa que les persones sensates els vegin com il·luminats.

Molt sovint se'n troben de més o manco deserts; persones que si no van alerta arriben a caure dins un orgull difícil de reformar. Generalment no accepten consells de ningú perquè se senten superiors a la resta.

Qui més qui manco en alguns moments de la seva vida ha pronunciat frases o sentències pròpies d'un orgullós, volent demostrar que d'aquell tema en particular en sabia més que els seus interlocutors. És per això que de tant en tant convendria fer un balanç de la pròpia postura, no sia cosa que en considerem aquells que per norma es desenvolupen com a persones orgulloses, no anem també nosaltres mancats d'un propi examen, tot considerant que el nostre equilibri també trontolla i necessita la medicina adequada.

Salomó

Diari d'un excursionista - II

Fins al poblat talaiòtic de Torre Trencada

(Continuació)

Autocar i seguim. Un tractor llaura el rost d'un pujol. La suau elevació del tossal no circumdada per cap marge, exhibeix sencera la rotunditat. Així succeirà amb els altres puigs menorquins. A l'esquerra, la serra de Santa Àgueda i, davant d'ella, s'Enclusa (274 m.), barrera contra la tramuntana de Ferreries. Una taca groga és el lloc de Binisues on es menja bon peix, segons diuen. El bell cementiri, blanc i groc, de Ferreries, ens avisa que es hora de girar a la dreta cap a Cala o Santa Galdana (del nom àrab Guad-al-Anna, riu d'Anna, per la seva situació al predi anomenat Santa Anna abans de la dominació dels àrabs). A la dreta un club hípic; a l'esquerra, un poc més endavant, un altre club hípic. Enllà, un piramidal pont de bens, de cinc pisos, tot de pedres, semblant a un zigurat mesopotàmic, però sense la rampa de pis a pis que tenen aquests darrers. Aquest i altres que veurem són com fites bellíssimes en el paisatge menorquí.

La placa situada en una paret baixa i amb esquena d'ase diu: "Carrer Camí de Cavalls". Ens hi enrevoltam, posam cara de circumstàncies i en Josep ens fa la primera fotografia de grup. Per anar d'aquest carrer al camí de cavalls pròpiament dit ens endinsam en una drecera o camí sense eixemar, com diu en Toni, tan frondosa és la vegetació. En Sebastià

hi comptabilitza alzines, ullastres i pins. I entre els seus satèl·lits, desordenats però harmonitzant-se, llista: ruda, murta, estepa blanca, negra i joana, arbocera, aladern, ciprell, romaní, argelaga, aritja, villalba, amb més abundància càrritx i mates... Sobrevolant-ho tot, els rupits canten alegria.

Descobrim Cala Mitjana. Però abans na Francisca ha trobat una blava.

En Sebastià, porrerenc, una altra i l'anomena gírgola d'alzina, i també, més enllà veu una cogoma. Per primera vegada ens crida enormement l'atenció la virginitat de la cala. La bestiesa humana no l'ha balnearitzada i lluu amb tota la seva puresa mediterrània feta d'ordre i de netedat, de diafanitat de llum i limpidesa de color, creada a la mesura de l'home. En trobarem moltes de cales així, no afectades per urbanitzacions, i en nosaltres s'aixecarà l'admiració pels menorquins i el desig que no desisteixen de preservar el seu patrimoni.

Cala Trebalúger. A una certa distància conflueixen els riuets Trebalúger i d'En Fideu i junts, desemboquen a la cala. Porten aigua marró, senyal d'haver plogut fa poc, i aquest color es fàcilment esborrat pel verd i blau cel de l'aigua del mar. La mort dels rius en el seu destí final és serena, tranquil·la, assenyadament resignada.

Cap a Cala Fustam vorejant un penya-

segat. Continuem a Cala Escorxada, on dinam. A la dreta hi ha una penya foradada. Allà perviu abandonat un niu d'ametralladores del temps de la guerra civil. Els seus peus estan plens de fonoll marí que ha granat. En Josep ens explica que a Menorca es desconeix l'ús alimentari que en feim a Mallorca; ells ignoren tal envinagrat. Aquest és el motiu que se'n trobi tant.

Dinats, reparats i reposats reprenem el camí. Ara som a la platja de Binigaus. La netedat atmosfèrica ens permet desitjar el cap d'Artrutx, la punta més occidental de la costa de Migjorn. També en aquesta platja hi ha un fort amb nius d'ametralladora.

A la platja d'Atalis o de Sant Tomàs acabam el passeig. Encara hi està obert un *xiringuito* estiuenc i el personal es refrigera amb begudes refrescants. Els cafeters es refan d'una altra manera. En Guillem ens diu el total recorregut: 13.950 m.

De tornada en autocar i completant el programa del dia feim parada al poblat talaiòtic de Torre Trencada. Net, ben senyalitzat, un suficient recorregut previ al recinte pròpiament dit, pot disposar l'esperit del visitant a saltar segles enrera i viure una ben completa experiència prehistòrica perquè el poblat permet observar i la imaginació i fantasia personal reviu, el següent: cova artificial d'enterrament, recinte de taula, talaiot, sala hipòstila (sostre sostingut per columna), aljub i sepultures antropomòrfiques.

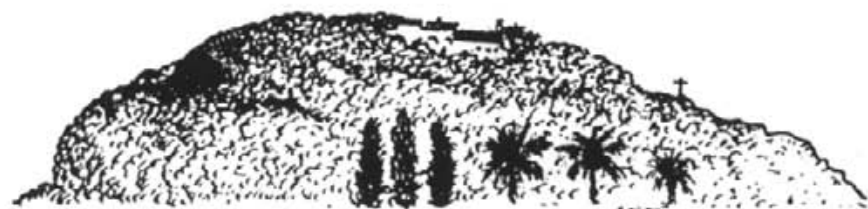
A l'hotel Alfons III ens reparteixen les habitacions. Gran dutxa. Magnífica dutxa. A les 21 h., sopar. Cada u campa allà on vol, li convé o pot. Acabada aquesta preciosa jornada, bona nit!

(Continuarà)

Josep Oliver i Verd

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

Cuina mallorquina
Forn de llenya

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuiri

Arbres i plantes medicinals de Mallorca (I) Símbols i altres herbes

Els arbres i les plantes han estat objecte de veneració i respecte des de l'antiguitat: representaven un determinat símbol. De fet, totes les cultures tenen algun arbre sagrat, o bé se li té una consideració especial: el ficus pels hindús, l'abet pels egipcis, el lloret, el roure, l'alzina, etc. A Mallorca, el bosc, era un lloc sagrat -denominat "lucus"-, i ens ha deixat en la nostra toponímia restes ben evidents: Lluc, Lluçmajor, Lluçmajor. Als boscos es duen a terme celebracions religioses, sacrificis, enterraments; estaven relacionats amb la lluna que era un element també sagrat. De totes maneres, la nostra cultura ens ha fixat unes determinades concepcions que, inconscientment, anam perdurant: els xipresos i el lledoner al cementiri, el mateix lledoner a la claustra, la branca d'olivera pel Rams, i encara, la murta i l'alfabegueria a l'estiu o a l'hivern...

Encara avui es conserva el caire màgic dels remeis vegetals i, moltes vegades, va acompanyat d'oracions o encanteris. Els testimonis més antics, amb documentació escrita, que han arribat fins als nostres dies sobre la utilització de les plantes medicinals, es remunta a 3.000 anys abans de Crist. El culte als vegetals -culte dendrolàtic- té la seva expressió en Dendrofor, que era l'encarregat de dur plantes o branques d'arbres sagrats quan es feien les processons en honor de Dionís i Demèter. Una de les danses més ancestrals del nostre poble és la dansa dels Cossiers, i precisament, els Cossiers, duen motius vegetals.

Des dels temps més antics ja se sabia que certs arbres tenien poders curatius. I aquí és on se'ns fa difícil destriar els remeis estrictament "naturals" i els que són producte d'una determinada psicosis o, fins i tot, quan s'encabeixen en allò que s'ha vingut a denominar "curanderes", i en altres estadis, "bruixes" o "bruixots". Així, els qui tenien gota, es curava posant un feixet de cabells i les ungles tallades dins el forat d'una alzina. Per curar el mal de dents, es banyava un tros de corna d'alzina amb sang i es tornava a ficar dins l'alzina. Recordem que aquest arbre és considerat "màgic" i fins i tot venerat en alguns llocs; l'alzina de Son Net (Puigpunyent) fou -i és- un lloc de pere-

grinació ja que segons conten s'hi va aparèixer la Verge Maria.

Una de les festes més típiques i alhora ancestrals de Mallorca és la del vimer a Manacor, en què es cura la trencadura d'un nin. En aquest cas, es passa el mal a les fulles de la vimetera, i després s'han de guarir les ferides de l'arbre: si aquestes es guareixen també ho fa el nin.

Un dels arbres que constitueixen un tòpic per als mallorquins és l'ametler, que fou considerat "l'arbre del penjat" a causa de la forma del tronc i perquè era l'arbre de les depressions. Recordem que aquest arbre té una gran tradició: Aaron en va extreure la seva vareta màgica, juntament amb Jehovà i Sant Josep; és l'arbre amb la més alta quantitat de referències bíbliques.

Un altre arbre destacat és la figuera, considerat popularment com un arbre maleït. Ajuda a aquesta concepció el fet que sigui un arbre que la seva llenya no fa caliu, i que el contacte amb la lletrada de les figues pot produir vertaderes eczemes a les persones que s'hi acosten; a més, des de sempre, ha estat considerat com l'arbre dels porcs, i fa que les cabres es tornin boges quan s'hi posen a sota. La figuera ha estat comparada amb la dona -recordem que Eva, en veure's despullada, es va tapar amb una fulla de figuera-, i per això és un arbre considerat pervers, impur i maleït. I aquí podem encabir-hi tota la tradició misògina i antifemenina

*L'ametler altre temps fou considerat
"l'arbre del penjat"*

de la nostra civilització, començant per la Bíblia.

El garrover és un arbre que simbolitza el recordatori de fets històrics. L'olivera també es considerava una arbre màgic; aquesta màgia venia, en part, perquè era un punt de reunió social en les temporades de recollida d'oliva, on es debatten i es discutien tots els afers que afectaven les famílies.

A Mallorca existeixen arbres que han esdevingut un símbol: el Pi dels Montcada, a Palmanova; el Pi de la Pedrissa, entre Deià i Valldemossa; l'Alzina grossa de la Vall d'Almallutx; el Pi de la Granja d'Esporles; o el Pi -literari- de Formentor; el Pi Gros de Lloret; i tants d'altres que es perden en la memòria col·lectiva. Una memòria, per cert, que de cada cop esdevé més fluïda, més estantissa, a l'hora de recordar tot això. És ben probable que ens trobem davant la darrera generació de "comunicadors orals" de la nostra civilització. Mentre, intentarem recuperar de l'oblit molts d'aquests costums.

Felip Munar i Munar

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA**

Magatzem i Oficina:
Cart. Manacor, km. 28'5

Tlf. Magatzem: 64 67 44
" : 64 60 95
" Particular : 64 61 73

07230 Montuiri (Mallorca)

MEDI AMBIENT - II

Una netedat que mata

Tenim una autèntica obsessió per la netedat. Però mentre que les nostres cases són cada vegada més netes, el medi ambient està cada dia més contaminat.

Moltes substàncies dels productes de neteja, de la casa i personals, són tòxiques i contaminen greument l'aigua de rius, torrents o de la mar on van a parar. No hem d'abusar dels productes de neteja. Amb uns pocs tipus i amb una mica ja n'hi ha prou.

Els esprais són molt perillosos. Els gasos que contenen perjudiquen greument la capa d'ozó de l'atmosfera.

Molts cosmètics es fan experimentant amb animals. No oblidis que normalment aigua i sabó són suficients per a la neteja personal.

SAPS REALMENT QUÈ MENGES ?

Bona part dels aliments els comprem preparats, congelats o en conserva i quasi tots contenen additius, conservants, colorants, aromatitzants...

Aquests productes no són només perillosos per a la nostra salut, també el medi ambient hi surt perdent quan en consumim: la seva elaboració produeix contaminació, residus químics, etc.

• És convenient evitar els aliments processats, envasats, (especialment en llaunes) o amb excessius additius.

• Ens hem d'acostumar a consultar les etiquetes dels productes que comprem.

• És convenient consumir el màxim de productes frescos, millor si són tradicionals i produïts a la nostra terra.

• És més sa menjar molta fruita, verdures i llegums i menys carn i dolç.

NO HO TIRIS, RECICLA

Cada dia, entre tots, produïm muntanyes i muntanyes de fems. Aquest és ja un dels problemes més greus de la nostra societat. Els residus no desapareixen quan els tiram a la bossa del fems. El vertader problema per a la naturalesa comença aquí. Allò que nosaltres hem tirat acaba contaminant irreversiblement algun punt del nostre entorn. Però quasi tot el que tiram és aprofitable. La paraula màgica és reciclatge. Paper, vidre, metalls, matèria orgànica... es podrien reaprofitar. Així disminuiria la quantitat de fems acumulada, el consum de recursos naturals i d'energia i la contaminació.

• A casa, a l'escola, a l'empresa podem separar els fems. El vidre el podem dur als contenidors municipals i el paper a empreses i entitats que el recullen.

• Les piles són molt tòxiques. Contaminen molt greument l'aigua i l'atmosfera si les tiram al fems. Tampoc no hem de tirar al fems les medecines i altres substàncies tòxiques.

• Tira només allò que és realment vell. Repara o reutilitza al màxim tots els objectes; regala tot allò que no vols, però

Si es recicla pot tornar ser utilitzat

que és útil.

• Els boscos i els animals que hi viuen t'agrairan que no tirds el paper. Recorda que els folis tenen dues cares.

• Existeix paper reciclat fet a base de paper vell. No es necessita tallar arbres i es consumeix menys energia i aigua en la seva elaboració.

ANEM DE COMPRES AMB CONSCIÈNCIA

Anar de compres és avui una activitat quotidiana. El que no és tan comú és pensar com afectam el medi ambient quan comprem. Quan anam al supermercat, no pensam que tots els productes que hi ha es fan amb material que vénen de la naturalesa, necessiten energia per a la seva elaboració i transport i, posteriorment, es converteixen, en bona part, en fems. Sempre que anem de compres hem de tenir present aquesta idea, i hem de procurar:

• Comprar només allò que realment necessitam.

• Reduir al màxim el consum de productes d'usar i tirar. A la llarga només són fems.

• No hem de comprar productes molt envasats, especialment amb plàstic o llaunes. Un 40% del fems són caixes, bosses, paquets...

• És més convenient comprar productes frescos i sense envàs. Seria també millor anar a la compra amb una senalla o reutilitzant bosses de plàstic.

• Per fer una llauna es necessita molta energia, i quan la tiram estam desaprovechant un valuós recurs natural.

• No et deixis dur per la publicitat, per beure no hi ha res millor que l'aigua.

• Encara que les modes canviïn -acaba assenyalant el GOB- la roba serveix d'una any per altre. Però si no et va bé, no la tiris. Dona-la.

Gabriel Gomila

Taller mecànic Planxa i pintura

Constantino Ruiz González

*Vos desitja bones festes de Nadal
i un venturós Any Nou!*

C/ Ramon Llull, 46

Tlf. 64 61 84

Montuïri

S'ha dit que...

* Quan encara no està del tot acabada la reforma de la plaça i amb poc espai per aparcar-hi cotxes, així i tot ja se n'hi veuen molts. Ara es demana si o no n'hi podran aparcar en estar acabada. Qui té la darrera (o la primera) paraula per ara no n'està segur.

* Ses crítiques de tot quan s'ha empedrat en el carrer i a la plaça Major no manquen, amb raó o sense; però és ben cert que el trespol no és tan llis com abans, amb l'asfaltat. Ara bé. "planta" en fa més.

* Encara hi ha gent que no pot consentir que la nostra llengua sigui la catalana. És ver que parlem mallorquí i a Eivissa, s'eivissenc, però a la nostra parla l'hem de considerar com una variant del català, com ho és l'andalús del castellà.

* Es troba gent descuidada que deixa les fems anar al costat dels contenidors, i això sense estar plens. Qualsevol, petit o gran, té peresa de destapar. Altres no tiren el vidre o el paper anar al lloc que pertoca. I això desdibuixant un poble que vol ésser civilitzat.

* Enguany hi haurà hagut molts de morts. I qualsevol que essent viu molta gent l'ha donat per mort (així va passar durant tres o quatre dies després de la passada, que n'hi donaren una).

* Ràdio Murta emet de dilluns a divendres de les 5 a les 7 de l'horabaixa.

Una glosa espontània

L'any passat la Margalida "Bou" retirà unes botes del seu home dins una bossa on hi havia hagut sucre. Enguany, en Joan, quan les va treure cregué que tenien floridura. Aclarida la cosa per la Margalida, l'home digué espontàniament:

Dona, no et puc fer renou;
ets la més guapa de totes.
Com no he d'estimar a "Bou"
si em posa sucre a les botes!

Joan Verger i Ramonell

A N'EN XERRIM LI HAN HAGUT
D'ESTIRAR SES ORELLES I FORT
HA DIT MASSA COSES DES
PARTITS POLÍTICS.....
AQUESTS SÓN INTOCABLES

Molta gent ho ignora i això que es programes són seriosos i es locutor, de vàlua.

* Ha començat l'època de matances, però de cada dia van a manco. Molts de matrimonis joves, o d'edat, ni tan sols saben "obrar" es porre. I altres tenen por anar al colesterol.

* No sols és la gent d'edat que practica la gimnàstica. Un bon grapat de joves (que paguen ells el monitor) tampoc se n'obliden. És molt bo que cuiden bé la salut.

* Els partits polítics ja es preparen per a les properes eleccions. Tots volen fer mèrits per demostrar que mereixen la confiança dels electors. I això és bo. Així tots hi sortirem guanyant.

* "En dir les veritats perden ses

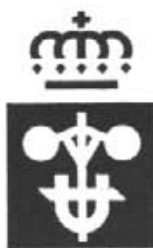
amistats". I bé que ho sabem! Aquests darrers mesos ens han plogut crítiques a balquena, tot i que no nos hem inventat res. Sa gent ho diu.

* Pobra creu, sa de Son Rafel Mas! Ha rebut cops i rompudes, fa temps i fa poc. És una llàstima que l'hagin de traslladar! Ara veurem si la "planta" que farà allà... si és que la canvien.

* Mentre es regidor d'urbanisme diu que la qualitat del material de la "Pla Mirall" és "correcte i s'adequat" i els partits de l'oposició el critiquen i s'expressen de manera contrària.

* Arriba la Fira i la il·luminació natalenca no està posada. S'hauran gastat tots els doblers amb la "Pla Mirall"?

En Xerrim

Cristòfol Amengual i Martorell

Enginyer Industrial

Projectes tècnics

C/ Rei Jaume II, 2

• 07230 Montuïri

• Tlf. 971 64 63.94

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària celebrada el 10 de novembre de 1998

Pressuposts municipals aprovats per a l'exercici econòmic de 1999

Ingressos		Despeses	
Operacions corrents		Operacions corrents	
Imposts directes (IVI, IAE, vehicles, plus vâues)	58.000.000	Despeses de persones (nòmnes i altres)	47.712.422
Imposts indirectes (construccions i altres)	12.500.000	Despeses de béns corrents i de serveis (material de subministres, arrendaments i altres)	32.970.000
Taxes i altres ingressos	24.092.221	Despeses financeres (interessos i comissions)	8.000.000
Transferències corrents (de l'Estat, Com. Autón)	47.700.000	Transferències corrents (despeses i institucions)	22.480.000
Ingressos patrimonials (interessos i altres)	1.500.000	Operacions de capital	
Operacions de capital		Inversions reals (construccions, Pla Mirall, etc.)	195.437.578
Alienació d'inversions (terrenys, immobles)	36.000.000	Passius financers (devol. de capital, de préstecs)	8.400.000
Transferències de capital (obres Pla Mirall)	135.207.779	Total despeses	315.000.000
Total ingressos	315.000.000		

Pressupost General 1999

Després que els grups de l'oposició haguessin exposat el seu punts de vista, con foren la manca del 0'7% d'ajuda humanitària, la falta d'una ajuda de 700.000 pessetes per a Centreamèrica, poques explicacions sobre inversions, augment de l'ICIO, pressuposts inflats, augment de càrrega impositiva, el considerar que l'endeutament municipal es fruit d'una mala gestió, desorbitades inversions per a la piscina municipal, manca d'una partida per als Fons de Solidaritat... i altres, fou aprovat inicialment el pressupost general per a 1999 amb 6 vots a favor (PP) i 4 en contra (PSM i PSOE).

Modificació ordenança fiscal IAE

S'acordà per unanimitat deixar damunt la taula a fi d'estudiar-la i analitzar-la més detingudament una proposta de l'IAE en relació a la subvenció proposada per percentatges referents a l'exempció total o parcial.

Arxiu municipal de convivència

Per unanimitat s'acordà aprovar inicialment la creació d'un arxiu d'instàncies de declaració de convivència que es regirà per les normes de funcionament que s'acompanyen com annex a la pre-

sent proposta i obrir un període d'informació pública de 30 dies perquè es puguin presentar al·legacions i suggeriments.

Trasllat i rehabilitació de la Creu de Son Rafel Mas

Degut als diferents cops de vehicles i al perill de la seva integritat, per unanimitat s'acordà traslladar la Creu de Son Rafel Mas des del seu emplaçament actual a la Placeta del Pou del Rei i sol·licitar autorització a la Comissió del Patrimoni i una subvenció al CIM.

Modificació de crèdit

Amb la mateixa intenció de vot (6 a favor i 4 en contra) fou anul·lada la partida de 3.343.903 pessetes referida a serveis de benestar social.

Revisió d'ofici d'acte administratiu

Per unanimitat s'aprovà anul·lar la propietat funerària de la sepultura n° 35 del polígon 4, a Antònia Pocoví Mayol i concedir els drets a Antònia i Cristòfol Pocoví Mayol i a Bartomeu, Cristòfol i Francisca Mas Pocoví.

Permuta de drets funeraris

També fou aprovat per unanimitat el traspàs als hereus de Joan Miralles Verd dels drets funeraris damunt la sepultura n° 34 del Cementeri Nou permutant-les pels drets funeraris de la sepultura n° 18 del polígon 1 del Cementeri Vell.

Carta oberta del batle

Pere Sampol, un montuïrer de "paraula"

L'Ajuntament de Montuïri està consternat davant el comportament d'alguns representants del CIM, àvids a l'hora de sortir a la foto i ronsers per recordar allò promès.

¿Recorden vostès que l'Honorable Senyor Pere Sampol, vicepresident del CIM es va presentar a la vila de Montuïri el 17 d'octubre de l'any passat, anunciant a "bombo i platillo" que el Consell anava a subvencionar les obres del Pla Mirall, com l'àngel salvador de les butxaques dels montuïrers?

Idò així fou: amb un llamant cotxe, llamant vestit i llustre a les sabates -al més pur estil d'Hollywood- va comparèixer en Visita Oficial per fer públic davant les càmeres que el POS era compatible amb el Pla Mirall, que s'havia "estudiat i decidit" subvencionar les obres de les voravies i així evitar que el poble pagàs contribucions especials.

Molt gràcies! Digne d'un Oscar.

I dit això, se n'anà per on havia vengut, amb el seu seguici i el seu cotxe, deixant un magnífic reportatge per immortalitzar el moment.

No obstant, un any després del "gran esdeveniment", Montuïri s'assabenta per la premsa que el CIM ens va amonestar, que ara s'han "donat compte" que les obres ja estan contractades i no se'ls ha avisat per a la foto.

"Donde dije digo, digo Diego"

Al meu sincer entendre caben poques explicacions... ¿Serà que no s'havien llegit les Actes enviades per l'Ajuntament de Montuïri on es trametien les famoses obres?

¿O serà qüestió de fer més ostentació -per no dir teatre- la pròxima vegada?

En tot cas, sona decepcionant i ridícul.

Que cadascú jutgi segons el seu criteri.

Joan A. Ramonell Amengual
Batle de l'Ajuntament de Montuïri

Robatoris

Aquest passat novembre s'han tornat prodigar els robatoris a diferents indrets de la vila: cafès, tallers, cotxes... han estat objecte dels malfactors. Malgrat ha intervingut la policia local i la guàrdia civil els delinqüents no han estat detinguts.

Reunió amb el Consell Insular

Dia 9 la Premsa Forana de Mallorca forem convocats pel CIM a Binicomprat per tal de parlar-nos de la desclassificació o suspensió de sòl urbanitzable de Mallorca i de la moratòria que du a terme aquesta entitat, sobretot pel que fa a municipis costaners com també als espais protegits, i de les mesures que haurà de prendre el Govern Balear per no omplir tota l'illa de ciment.

Música i poesia

Dia 13 de novembre a la Sala Mariana els intèrprets Vicenç Calonge i Josep Arnau Estrades oferiren una agradable vetlada de música i poesia, tal com anunciàrem a la passada edició.

Santa Cecília

El programa d'actes de Santa Cecília, patrona de la música, es desenvolupa així: Dissabte dia 21, concert a l'església per la Coral de Porreres. Diumenge dia 22, Missa cantada per la Coral Mont-Lliri i tot seguit concert. Després de la presentació a càrrec de Josep Oliver, successivament el grup juvenil de guitarres, el conjunt instrumental de l'Escola de Música i la Banda de Música interpretaren diferents composicions. La diada va concloure amb un dinar a un restaurant.

Viatge a Andorra

Organitzat pel CIM un grup de 18 montuïrers de l'Associació de Gent Gran, juntament amb persones de tots els indrets de Mallorca, va participar del 15 al 19 de novembre passat en un viatge a Andorra on realitzaren visites cultural, institucional i termolúdica.

Solidaritat amb Centreamèrica

Segons consta a la pàgina d'església, la parròquia ha enviat 697.000 pessetes per tal d'ajudar als damnificats per la catàstrofe de centreamèrica. Però hi ha constància que s'han fet donatius que pugen unes dues-centes mil pessetes directament a altres entitats com Creu Roja o Càritas i encara es tenen projectades altres recaptacions.

Els montuïrers, de l'Associació de Gent Gran, per la neu de les muntanyes d'Andorra

Super Montuïri

Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Fruita i verdura

"Panaderia" • Pastisseria • Rebosteria

Servei a domicili

C/ Es Dau s/n

Tlf. 64 67 60

Montuïri

LEE.

SOLIDO
Sintetico

DIESEL
FOR AUTOMATIC MOTOR

Levi's

Champion
U.S.A.

MAN'S

The Art Company

L'Almoina, 30

Tlf. 16 84 56

Porreres

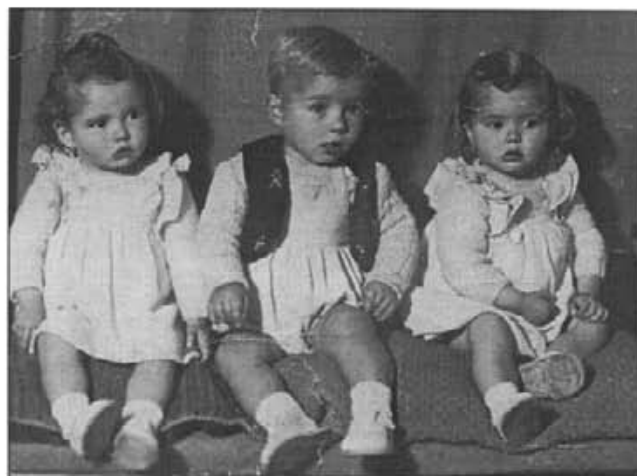
Kappa

Nou Consell Escolar

El passat mes de novembre professorat, pares i mares i alumnat elegiren per votació els seus representants al Consell Escolar del Centre, si bé la renovació sols va esser parcial. No es va renovar la totalitat dels membres que el formaven. Es cobrien 2 llocs per als representants de pares i mares, 3 per als representants del professorat, 1 de l'alumnat, 1 de l'AMPA i 1 de l'Ajuntament.

D'un cens electoral de 128 pares i 129 mares, 38 alumnes i 16 professors exerciren el seu dret a vot 16 pares, 41 mares, 34 alumnes i 15 professors. El nou Consell Escolar va romandre constituït dia 30 de novembre de la següent manera:

President: Joan Sorell Juan; *Cap d'Estudis:* Antoni Gornals Mesquida; *Secretària:* Catalina Gayà Bauzà; *Representant del l'Ajuntament:* Joana Mª Bennàssar

Trigèmins

Els tres nascuts trigèmins, d'un sol part, ocoregut a Montuïri a la llar dels esposos Bartomeu Verd i Francisca Rossinyol dia 3 de desembre de 1943, a les 3 i 3 minuts. Per tant hauran complit 55 anys. Ells són (d'esquerra a dreta) Margalida, Gabriel i Francisca, si bé aquesta morí als 22 mesos d'edat.

Gomila; Representant de l'AMPA: Joana Rigo Ribas; *Representants del professorat:* Margalida Bujosa Estarellas, Catalina Mª Forteza Amengual, Catalina Martorell Llaneras, Josep Mª Munar Vich i Raquel Romero De Cos-Estrada; *Representants dels pares i mares:* Amador Bauzà Servera, Conxa Estarellas Pizà, Antònia Arbona Rossinyol i Francisca Mª Niell Gomila; *Representant de l'alumnat:* Violeta Garcia Claramunt.

Nova Junta Directiva de l'AMPA

Presidenta: Joana Rigo Ribas; *Vice-president:* Antoni Nicolau Sastre; *Secretària:* Anunciació Claramunt Andreu; *Tresorera:* Antònia Arbona Rossinyol; *Vocals:* Melcior Bauçà Mayol, Margalida Costa Roig, Margalida Marimon Miralles, Maria Oliver Matas, Catalina Ramonell Amengual, Mª Josep Ribas Mesquida, Margalida Sampol Mas i Maria Seguí Isern.

Tema Central

Enguany el tema central que es treballarà a les escoles i en torn al qual es realitzaran tota una sèrie d'activitats d'aula, sortides, disfresses dels Darrers Dies, revista escolar i diada cultural és " **Demà direm dèiem: Dels inicis al 1300**, per tal de conèixer i valorar l'evolució de la humanitat a partir de l'entorn més proper. Enguany es tractaran alguns aspectes de les diferents èpoques històriques de la nostra terra, des de la cultura talaiòtica fins al 1300, any de la carta de poblament atorgada a la vila de Montuïri pel rei Jaume II. El proper curs es completarà la tasca i es treballarà des del 1300 al 2000.

Antoni Gornals

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

música bar Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

CENTRE COORDINADOR

Biblioteca Municipal de Montuïri

NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

- *Rosselló, Ramon.*- **Montuïri abans i després de 1300.**- Mallorca, 1998.
- *Miralles, Joan.*- **Articles i parlaments.**- Palma: Moll, 1998.
- *Palomeras, Daniel.*- **Diccionari mèdic essencial.**- Barcelona: Edicions 62, 1998.
- *Rayó, Miquel.*- **Educació ambiental i llibres per a infants i joves.**- Palma: D i 7, 1998.
- *Sureda, Jaume.*- **La xarxa internet i l'educació ambiental.**- Palma: D i 7, 1997.
- *Urgell, Ricard.*- **El regne de Mallorca a l'època de Joan II: la guerra civil catalana i les seves repercussions.**- Palma: El Tall, 1997.
- **La Serra de Tramuntana: natura i cultura.**- Palma: Moll, 1998.
- *Tamames, Ramon.*- **Diccionario de economía y finanzas.**- Madrid: Alianza, 1996.
- *Ensenyat, Gabriel.*- **La reintegració de la Corona de Mallorca a la Corona d'Aragó (1343-1349).**- Palma: Moll, 1997.- 2 vol.
- *Ordinas, Gabriel.*- **Les torres d'Escorca.**- Palma: El Gall, 1998.
- *Fiol, Bartomeu.*- **Catàleg de matèries.**- Palma: El Tall, 1998.
- *Morey, Pere.*- **Llibre de Geografantasia i contes.**- Palma: Moll, 1998.
- *Salas, Pere.*- **La deixa.**- Palma: El Gall, 1998.
- *Pérez, Anna.*- **Déus i herois de la mitologia grecoromana.**- Barcelona: Pòrtic, 1997.

- **Les rondalles del germanet i la germaneta.**- Palma: Olañeta, 1997.
- *Manresa, Joan.*- **Runes i la gent: viatge per Jordània, Síria i Liban.**- Palma: Moll, 1997.
- *Marçal, Maria.*- **Desglaç.**- Barcelona: Edicions 62, 1997.
- *Perelló, Joan.*- **Carasses.**- Palma: Moll, 1997.
- **Les rondalles del fill del pescador.**- Palma: Olañeta, 1996.

COMPACTS-DISCS

- *Biel Majoral.*- **Vou veri vou per no dormir.**- *Escolania de Blauets del Santuari de Lluc.*- **Laudate Pueri Dominum.**
- *UC.*- **Toc i repicó.**
- *Herbes Dolces.*- **Es darrer que tanqui.**
- *Cucorba.*- **Cucorba té tres pallassos.**
- *Joana Pons.*- **Cançons de mar i d'amor.**
- *Jaume Sureda.*- **Lluna plena.**
- *Coral Universitària de les Illes Balears.*- **20 anys en directe.**
- *Tots sants.*
- *Noel Quintana.*- **Qui és?**

PEL·LÍCULES

- *Titànic.*
- *L'holandès errant.*
- *El món perdut: Juràssic Park.*

A la Biblioteca, entre altres, podem trobar les següents publicacions periòdiques: MUY INTERESANTE, MUY ESPECIAL, GEO, NATIONAL GEOGRAPHIC, DUNIA, TIEMPO, EL TEMPS, BONA PAU....

**Consell Insular
de Mallorca**

HORARI

De dilluns a divendres:	de les 17 a les 20 h.
Dissabtes:	de les 10 a les 13 h.

Cançons d'en Biel

Entre gloses i poemes

Dormint dins calaixos no massa en ordre, a vegades també al fons del meu cap ja prou emboirat, hi romanen escrits, curiosament la majoria d'ells datats fa ja quasi trenta anys, que sense merèixer, amb tot el significat que ell comporta, el títol de poemes, són, pens almanco jo, qualche cosa més que gloses.

Tots tenen la sana intenció de dir qualche cosa. Tots han brollat d'un sentiment, d'una empenta. Tots també tenen aqueix gust agre i dolç, gaudent i melancònic, trist i esperançat que tant deu definir-me. Avui he decidit posar-los en ordre i a poc a poc, fins on arribin, mostrar-los al mirall sempre per a mi brunyent i apreciat de **Bona Pau**. Com que no són ni poemes ni gloses els anomenaré cançons.

Cançons d'en Biel

No podria esser d'altra manera. La primera de les meves cançons és per a una dona, per a una velleta de Montuïri.

Molts encara la recordareu. Morí el desembre del 75. Fa doncs 23 anys, en tenia -crec- vuitanta-quatre. Li deien na Miquela *Pelut*, per a mi, llavors, ara i sempre: madò Miquela.

Havia servit com a criada a les millors cases nobles de Ciutat. Ja vella féu companyia i ajudà a passar aquell retorn a la infantesa que foren els darrers anys del padrí de la meua dona: don Pedro Cerdà des Puig, qui, com a militar retirar, en sabia prou de batalletes d'en Franco i de la guerra d'Àfrica.

Madò Miquela acabà els seus anys a Montuïri, i encara com qui la vegi, anant del cantó de baix de tot del carrer de sa Trona cap al carrer de Palma. Crec que no vaig passar mai per aquell entorn, des de trencada d'auba fins a posta de sol, que no la trobàs fent el seu tragí, carrer avall o carrer amunt. Amb una innocència pròpia de la seva netedat d'esperit contava que una vegada, aplegant figues en Es Velar de Sa Torre, mentre estava acalada amb el faldons fins als peus que

mai no és llevà, els manegots i el capell de palma, un boc l'envestí de darrera i la tirà cames enlaire. Com a corol·lari deia molt seriosament "Me vaig assustar molt perquè em pensava que era un home".

Per això i per moltes coses més, devers el gener de 1971 li vaig escriure aquesta cançó:

Madò Miquela

Dia a dia amb peu lleuger
porta el pes dels seus molts anys
i el gep de l'esquena té
ple d'il·lusions i afanys.

Com jaia de m'infantesa
la veig feinejar:
amb la frescor
del seu humor.
Amb l'alegria
de l'escomesa
que en la vellura
(Quina ventura!)
mai ha perduda
i ja mai perdrà.

Biel Camps i Ferrer
Gener 71/Novbre. 98

L'Estació de Servei ses Jardines i el Bar Ses Jardines

Desitgen a tot el poble de Montuïri unes bones festes
de Nadal i un feliç Any Nou. I molts d'anys!

Melcior Nicolau Servera "Volandí"

Relata temps passat i recorda com a vegades en Pere Pieres, dret davant el seu cafè de plaça, llegia el diari en veu alta

La seva veu no té estridències i és baixa de to; el seu gest, reposat. No l'imaginam discutint acaloradament. Els seus modes o maneres d'expressar-se corresponen a una persona que té una accentuada deferència amb els que tracta.

Durant el diàleg sembla que amb els seus ulls demana que aprofitem les seves paraules, unes paraules que sempre mesura. Diríem que s'hi veu en ell una bonhomia heretada de velles generacions que temps ha, poblaren i treballaren els nostres camps. Gent sofrida i anònima. Bona gent. Admetent i discret sempre està en segona persona, mai serà el protagonista.

Amb aquestes característiques i per presentar-lo breument, així hem vist en Melcior Nicolau Servera. Veurem què pensa, com ha estat la seva vida amb les circumstàncies que l'enrevoltaven. I també com era el nostre poble en els seus anys d'infantesa i joventut.

Va néixer a Montuïri el 17 de juliol de 1917, durant la primera Guerra Europea. Ara té, per tant, 81 anys.

Foren cinc germans per aquest ordre: Miquel, Jaume, Francisca, Baltasar i Melcior. Es casà amb Margalida Cerdà Miralles el 3 d'octubre de 1942. No tenen descendència.

Complí el ritual d'aquells temps: de nin, a ca ses Monges fins a la Primera Comunió als set anys. Després a l'Escola Pública damunt el celler de Can Ferrando amb el mestre Carbonero. Només hi va anar un any, però sap llegir i escriure correctament.

– Per quin motiu et llevaren tan prest d'escola, Sion? Es que també et llogaren a alguna possessió?

– No –ens diu–. Jo vaig quedar a ca nostra fent feina a fora vila. Has de tenir en compte que llavors vivíem del camp i el cuidàvem tan bé com sabíem i podíem. Els meus germans, sí; tots estaven llogats. El germà Jaume menava un tractor a Xorrijo llavors un cas excepcional, degut a les poques eines d'aquest tipus que aleshores hi havia. I com pots suposar, no s'assemblava ni de prop als tractors d'avui.

– Supposem una família de llavors: el matrimoni amb tres fills. Quina exten-

sió de terra havia de conrar per tirar endavant?

El nostre interlocutor mou lleugerament el cap cercant la resposta justa.

– Aquesta família que dius, podia viure conrant entre vuit i deu quarterades. Això és un poc elàstic. No haguessin pogut anar molt llargs, però els fills haurien anat vestits decentment i no els haguessin mancat els elements necessaris durant l'any. Qualque vespre també haurien pogut sortir a prendre un cafè amb els amics. Això sí, administrant-ho amb mà de ferro.

– Fins quan durà aquest estat de coses?

– Pots posar fins a la dècada dels anys 40. En el 50 les coses començaren a canviar. Els 60 foren els anys de l'expansió econòmica.

– Al parer i en aquell temps, els vespres i diumenges les tavernes estaven molt concorregudes; romanien obertes de dia?

– Generalment no. Obrien el dematí, toc de campana, fins a les vuit o les nou, segons quins cafès fins a damunt les tres de l'horabaixa. Quan es ponía el sol més o manco, tornaven obrir. Si pluvia o havia plogut estaven oberts tot el dia. La gent –els homes, dones cap mai– hi anaven per estar amb els amics i canviar impressions. Hi havia set o vuit cafès. Tots dins el carrer Major, la plaça i Es Pujol. L'estanc tenia en Toni Sampol aquí on és ara ca na Perulla de plaça.

– Com anava la cultura? Llegia molt la gent dins els anys trenta o abans?

– No massa. Hi havia un fet molt curiós: a vegades en Pere Pieres es posava dret davant el seu cafè de plaça, devora uns amics, llegint el diari amb veu alta. Pocs moments després tenia una vintena d'homes enrevoltats, que l'escoltaven.

– En què passaven el temps els joves? Ens referim a l'època que es diu abans del Moviment.

(Continua a la pàgina següent)

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys treballant el ferro

Vos desitja una bona fira i espera també
que les festes de Nadal i Any Nou
sien de la vostra satisfacció

Carr. Palma-Capdepera s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

– Ah...! No hi havia moltes coses per passar el temps. Alguna vegada en l'any hi havia carreres de bicicletes. Algun anava a caçar. Els diumenges el matí feiem capseta dins la carniceria o al carrer de veïnat. Els vespres sortíem, feiem algun truc o marilla dins el cafè... No coneixíem res més. El futbol començà a treure el cap al nostre poble damunt l'any 30. L'afició principal de molts de nosaltres era el cinema. Teníem tema per conversar durant la setmana. Vaig tenir un disgust quan el tancaren. Llavors estàvem molt subjectes als nostres pares. A més, no sortíem del poble. Amb què havíem de sortir? La bicicleta era quasi un objecte de luxe. A les poques cases que en tenien una i hi havia uns quants fills, l'agafava el primer que podia i els altres badaven. La nostra via d'escapament era el cinema, què esperàvem amb il·lusió cada setmana.

– Avui els joves comenten el futbol o altres temes actuals. De què parlàveu entre vosaltres com a temes corrents de transcendència o sense?

– Què vols que et digui? –respon fent sa mitja–. Si era en temps de messes comentàvem si el gra havia retut; dels cavallons de garbes que havíem lligat; de la proesa d'haver fet net l'era abans que els veïnats. Si era la tardor, en temps de fer els gorets, feiem comentaris també admirant els soles drets d'alguns parellers... eren temes trivials que a vegades acabaven en discutides pujades de to.

– Es que no tenien altres sortides per passar el temps o temes per altres co-

mentaris?

En Sion ens mira abans de contestar. Sembla que els seus ulls volen cercar una resposta.

– De què havíem de xerrar? El nostre món era molt reduït i no coneixíem res més. Tot el que no era el treball del camp estava molt enfora, inaccessible. Per a la nostra generació la vida fou molt dura. A jeure prest i aixecar-nos molt prest també. El camp, amb la seva feina feixuga i les seves inclemències, ens esperava; era el nostre tema de conversa.

– Has viatjat molt?

– Fora de Mallorca, per passejar, mai; només quan ens embarcaren durant el servei militar. Tampoc he desitjat massa sortir de l'illa.

– Què aprecies de les persones?

– La seva formalitat i la serietat. No vol dir que no hagin de ser alegres.

– Hem parlat del passat. Estàs endarrerat del futur?

– No. Gens ni mica –ho diu com si estàs cansat–. La meua dona i jo ens conformam en la vida tranquil·la que duim, sense cap interrogant pel futur; una tranquil·litat que es veu interrompuda a vegades per les visites que hem de fer als metges.

– Actualment s'està parlant dels nostres molins, restes de la seva passada activitat. N'has vist moldre encara algun?

La seva cara s'anima.

– Sí –respon–. He vist moldre encara el molí den Blau (molí den Gospet) i el de

Sa Torre, quan mestre Andreu, el moliner, solia tornar als clients els sacs de farina feta damunt un aset. En aquest temps el meu germà Miquel estava llogat a Son Fornés i guanyava 50 duros en l'any.

– Què li fa falta al nostre poble?

– Vies d'enllaç noves per poder-hi circular millor la gran quantitat de cotxes que hi ha i per millor seguretat dels qui van a peu.

– Ha avançat molt la nostra societat, Sion?

– Si et refereixes a les màquines, a la tècnica, sí. Humanament hauríem d'haver avançat més.

– Què enyores del passat?

– Poques coses, per no dir res. La vida era dura, com he dit abans. Això sí, el costum del sopar de matances que ens reunia tota la família de prop i d'enfora al voltant d'una llarga taula, em deixa un aire d'enyorança. Com és natural, tots enyoram també la joventut perduda malgrat que fos difícil.

Estam un breu moment en silenci abans de preguntar-li per uns anys en què visqué perillosament.

– Què ens pots dir del teu servei militar?

– Tenia 19 anys i era durant el Moviment quan em feren incorporar a l'Exèrcit.

– Per què no ens contes la teua aventura militar, diguem-li així, dins aquests anys de desgavell?

– Del quarter del Carme em passaren a Artà. Jo era fill de pare seixantí i només hi anava 10 dies cada mes. Passà un cert temps i no hi va valer aquesta diferència. Feia el servei com els altres. Ens traslladaren a Manacor integrant-nos a la 3ª companyia del 4ª batalló. Poc temps després ens embarcaren cap a la Península. El destí immediat fou Calatayud; ràpidament, Saragossa, i d'aquesta capital directament al front de l'Ebre.

– Què ens pots dir del teu pas pel tristament famós front de l'Ebre?

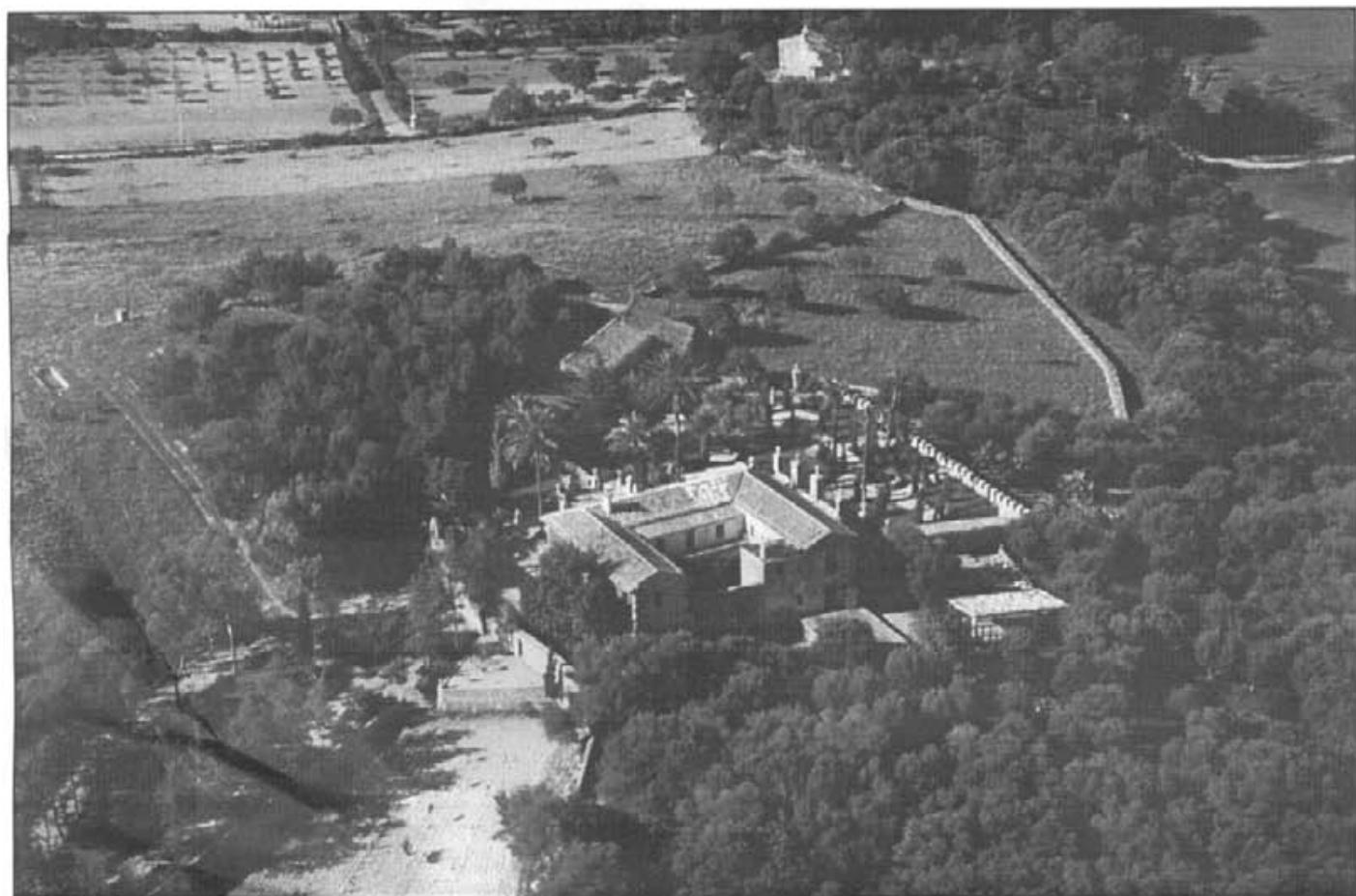
En Sion s'estima més no entrar en detalls, però ens dóna una visió crua i fidel d'aquells dies en què les lluites, la violència s'havien instal·lat dins el nostre país.

– Només et diré que la lluita era acarnissada, els projectils siulaven per tot arreu... moltes víctimes. En el meu sector i relativament prop de jo morí en Rafel

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Cases de la possessió de Son Collell

Pocoví (Boira), en Toni Cerdà (de sa Torre) i un de Can Coll de Pago, cunyat d'en Doia. Part del dia, el nostre regiment s'escudava dins un bosc espès molt prop del front; però els vespres havíem de sortir. Amb muls aprovisionàvem diverses línies de foc. Oferim un blanc extraordinari. Record haver vist un soldat, un company, plorant devora el mul que li havien mort. Havien passat junts molts de dies de perill...

En Sion s'atura un moment en la seva narració amb una certa emoció.

— Tanta sort que tenguérem un comandant amb molt de coneixement. La nostra unitat rebé ordre d'ocupar una petita altura des d'on les forces contràries dominaven un gran espai. El nostre comandant s'hi negava al·legant que era un suïcida. No va tenir més remei que donar l'ordre d'avançar per ocupar el petit puig. Poc temps després hi havia una vintena dels nostres soldats abatuts pel foc enemic. Donà ordre de retirada. En el meu batalló hi havia en Biel Tomàs, en Guillem "Canai", en Toni "Mariano", en Biel "Silis", en Toni "Ferrerico" i altres. Temps des-

prés em dugueren al front d'Extremadura. Abans d'arribar, el nostre tren xocà frontalment amb un altre. Fou una catàstrofe. Transportaven tropes i hi hagué moltes víctimes.

El nostre interlocutor no malgasta les paraules. És breu en els comentaris; a través d'ells es veu perfectament la tragèdia per la què passà la joventut d'aquells dies.

— **Resumint, Sion.**

— Pasàrem després al front de Catalunya. Barcelona havia estat ja ocupada. Des d'aquesta capital ens dugueren a Mallorca. Encara em tocaren mesos de mili. Quan em llicenciaren havia fet més de tres anys de servei. Més tard em vaig casar i ens dedicàrem al camp. Una feina dura, llavors. Els temps eren difícils, però estàvem avesats a sofrir.

Patètic el final del relat. La tragèdia de la guerra castigava cruelment el país. D'una part i de l'altra de les trinxeres es trencaren moltes vides joves. Tots ells mereixien un món millor.

Miquel Martorell Arbona

Amb motiu de
les festes de
Nadal i Cap
d'Any volem
desitjar molts
d'anys a tot
el món.

**"SA
NOS
TRA"**

CAJA DE BALEARES

Miquel Verger Socias, de Pola

De jove li agradaven dues coses: anar de vegues i fer gloses

Així mateix durant aquesta centúria que estam per acabar hi ha hagut un bon grapat de montuïrers que sense esser glosadors destacats s'han distingit per haver sabut enfilat i entrellacar els seus mots i fer-ne gloses; que si no eren d'una qualitat extraordinària, sí que són dignes de ser recordades. En aquest cas ens referim a les que féu quan era jove i de mitjana edat en Miquel Verger Socias, conegut per en Miquel de Pola.

Possiblement li deien "de Pola" perquè allà hi va néixer dia 17 de gener de 1917. Posteriorment el batiaren a Randa i per això l'inscrivieren en el registre de naixements d'Algaida. Foren els seus pares Joan Verger Crespi i Antònia Socias Mas, els quals tingueren set fills, si bé els dos darrers eren bessons: una nina que va morir de molt petita i el mateix Miquel que va viure fins quasi 80 anys. Aleshores la família conrava Pola, Son Palou i Alcoraia, terres que eren de la seva propietat.

De petit en Miquel fou escolanet de Montuïri, en un temps en què va entrar la república, el 1931. Fou tal vegada per això que els polítics —ell ja tenia uns 14 anys— li digueren: "Miquel, ja pots anar viu". En aquell temps anava a escola amb el vicari Munar on, com molts d'altres condeixebles, rebé l'empremta de tan preat mestre.

De jove no es va distingir molt; això sí, li agradaven molt les bauxes. Els caps de setmana sortia amb els amics amb els quals feien moltes vegues. I ell no mirava prim amb els animals de ca seva. El seu pare se n'arribà a témer i va encarregar a la seva filla Margalida, germana de Miquel, ja major i fadrina, que vigilàs perquè ho tenia bo de fer dur-se'n un pollastre.

Vengué el "Moviment" quan ell tenia 19 anys, i al poc temps es va incorporar al servei militar, a Intendència, si bé abans, a l'agost del 36, ja va participar en les operacions militars del desembarcament en el Port de Manacor. El servei militar, degut a la guerra europea, es va allargar fins als 7 o 8 anys.

Acabat es va tornar a posar a fer feina amb els seus pares que vivien a Son Palou. Allà engreixaven porcs, tenien

vaques, cuidaven les terres, feien sequers d'albercocs, els vespres esclovellaven ametles... Varen haver de cercar missatges, com en Pau "Matarino", en Mariano d'Eivissa i altres forasters i de la vila. Morts els seus pares, va continuar allà mateix essent propietari d'aquells redols.

En Miquel era d'un caràcter obert i d'idees liberals. No es ficava directament en política, tant és així que a ca seva no se'n parlava mai. Ara bé, era en temps de la dictadura.

Tots els diumenges dematí venia al poble amb bicicleta. Aquí tenia molts d'amics amb els quals li agradava anar pels cafès. D'aquí que moltes vegades retornava a Son Palou bastant alegre, encara que la seva esposa, Antònia Pocoví Mayol, tenia bastant d'influència damunt ell. Entre els seus amics corals cal destacar en Bernat de Son Pere Ponç, de Llucmajor, el catedràtic, don Josep Font i Trias, el sergent Alorda, es "Lloro" de Montuïri... amb qui feien molts de dinars. Freqüentment els convidava a ca seva i en acabar volia que beguessin rom cremat fins que destil·laven alegria.

Durant els anys 50, 60 i quasi 70 un dia cada any anaven a estiuar a la vorera de mar amb un cotxe "Balilla" i se'n duïen un barral d'aigua per quan el vehicle s'encalientia. Però era una eixida

de sols un dia a la què hi participava tota la família. Generalment hi anava el seu cunyat, Miquel Mascaró, d'Alcoraia, la seva esposa, els seus fills Joan i Antònia i qualcú més. L'altre "veraneo" consistia en nedar en el safareig de Son Palou.

Li agradaven les gloses i el glosar però no s'hi va dedicar en "cos i ànima". Sols unes poques vegades, essent jove, va participar a vetlades pels pobles, moltes de les quals acabaven en sopars. I a la sobretaula encara continuaven les gloses; unes gloses que generalment eren de picat o de caire humorístic.

Amb motiu d'un viatge en féu un grapat, la primera de les quals deia així:

Santíssima Trinitat,
Jesús, Josep i Maria,
veniu-me a fer companyia
i feis-me la caritat
de donar en es meu cap
un poc de sabiduria.

Ara que ja he demanat
ets auxilis que he mester
he de sebre lo primer.
un pensament que he 'gafat
desig dar-vos explicat
un viatge que vaig fer.

Era molt amic del conegut glosador Calafat i en certa ocasió que amb ell anaren a Barcelona, féu aquesta:

Barcelona quedà morta
com en Calafat va entrar,
i va respondre en català:
"vos poreu embotonar
perquè som vist arribar
es més pardal de Mallorca".

Una de les darreres que trobam d'ell és aquesta:

Sense randes ni puntilles
un temps duïen rossegai,
i no s'havia vist mai
dur tan curtes ses faldilles,
i ara aqueixes quadrilles
que brillen com un mirai:
què son de guapes, carai!
amb aqueixes pantorrilles (*)

Miquel Verger Socias morí dia 9 de febrer de 1996 als 79 anys.

O. Arbona

*) Aquestes gloses foren recollides per Joan Miralles i Monserrat (Cfr. *Bona Pau* nº 279 de maig de 1976).

Carta al director

Disenssions

Sr. Director:

En resposta a l'article d'opinió publicat a *Bona Pau* el mes de novembre passat on comentàveu la resolució del fiscal en relació a la denúncia que presentaren els representants dels grups PSM i PSOE voldríem expressar-vos el nostre punt de vista sobre algunes de les qüestions a les quals feis referència.

Segons les vostres paraules ens trobàvem davant un fet que s'hauria pogut evitar. Nosaltres vos demanem, i de quina manera? O és que preteniu donar-nos a entendre al ciutadans montuïrers que els membres de l'Ajuntament no havien de denunciar una irregularitat com aquesta? No importa conèixer moltes lleis per saber que la falsificació de documents és un delictes. I més encara quan es tracta de documents i doblers públics, encara que vos disculpeu l'ús i minimitzeu la quantitat.

També deis que s'haurien pogut evitar

-i vos ho citam textualment- "les greus repercussions polítiques, socials i judicials que ara lamentam". I vos demanem a quines repercussions polítiques us referiu? Qui es lamenta i continuau dient que l'assumpte s'hauria hagut de treure a llum en el seu moment i no amb clares finalitats electoralistes. En aquest context vos deis que ningú no canviarà el sentit el vot i nosaltres vos volem recordar que la denúncia es va posar l'any 95, que curiosament l'expedient va desaparèixer dels jutjats per dues vegades seguides, cosa que vos ni en feis referència. A més qui ha tret definitivament el tema ha estat el fiscal i que nosaltres sapiguem, aquest, el fiscal, no es vol presentar a batlle.

Interpretem que la visió que en teniu d'aquest tema tractant-lo d'una "entremaliadura" vos impedeix analitzar la responsabilitat directa dels membres de l'Ajuntament de gestionar, administrar i organitzar l'activitat del poble dins un marc legal i això vos dona l'atreviment de justificar uns fets i de suggerir la possibilitat de què algú que detecti irregularitats se'n faci còmplice i les amagui.

Quan a la reclamació que en feis de

fer veure a l'opinió pública el desgavell que hi pogué haver vos volem remetre a les hemeroteques dels diaris i a les actes de les sessions plenàries on queda manifestada l'actitud crítica dels regidors dels PSM envers les actuacions que consideram incorrectes, millorables o rectificables de la majoria de govern.

Volem aprofitar aquesta carta per expressar que els fets que es deriven de la denúncia que estam analitzant no són més que la conseqüència d'un estil de funcionament i de gestió que ha tingut per norma ignorar la transparència administrativa, negar l'opinió diferent i oblidar el consens en les decisions.

En definitiva, si ens hem dirigit a vos ha estat per explicar-vos la nostra visió perquè ens costa creure que utilitzeu aquesta publicació per prendre partit i justificar uns fets irregulars instant a l'oposició a fer-se'n còmplice i també perquè creim que és probable que convingueu que la transparència, la diversitat d'opinions i els consens són eines fonamentals d'una vertadera i desitjable actuació democràtica.

Atentament

Agrupació del PSM. Montuïri

BANCA MARCH

**Desitja a tots
els montuïrers
unes bones festes
de Nadal i Cap d'any
Molts d'anys!**

MONTUÏRI ABANS I DESPRÉS DE 1300 - II

Es venen terrers i establiments en el terme

1234, 24 setembre.- Arnau Sala i muller Guillem donen en alou franc a Joan de Caldes dues jовades de terra a l'alqueria Conit, terme de Montuèri, de la donació dels homes de Tarragona (1).

1234, setembre.- Berenguer Jordà i muller Ramona venen dues jовades de terra situades en el terme de Montuèri per preu de 90 sous malguresos (2).

1235, 18 gener.- Guillem de Privan i muller Armerica, Ramon de Cintilla i muller Maria, venen a Bernat de Nicincha una alqueria anomenada Beniacop de 8 jовades i és de la donació de Guillem de Montcada, terme de Montuèri, per preu de 160 besants; confronta amb honor de Ramon Alemany, honor del rei (3).

1235, 9 maig.- Pere de Canals i muller Saura venen a Joan de Caldes una jовada i mitja que tenen per donació reial a l'alqueria Raal Binaresch, terme de Montuèri, per preu de 125 sous malguresos. Testimonis: Pere Rebassa, Arnau Sala, Guillem Granell, Pere de Llorac (4).

1236, 10 març.- Mateu de Sabadell i germana Berenguera, Joan Cantador i Ferrera de Tudela procedeixen a fer divisió de béns per successió de Bernat de Sabadell que ho tenia per donació reial. Joan Cantador i dita Ferrera prenen la meitat de l'alqueria Azmet Abenimotia, terme de Montuèri, dues jовades a l'alqueria Arman devers Cabocorb dels homes de Barcelona, dues quarterades en el terme de Ciutat i la meitat d'un pati que dit difunt havia adquirit de Nunó Sanç prop dels banys, també dins Ciutat. Mateu Sabadell i muller tendran la meitat de l'alqueria Benaati terme d'Andratx porció del bisbe de Barcelona, meitat de l'alqueria Rul terme de Catí (prat de Sant Jordi) i dos albergs sarraïneses dins Ciutat (5).

1236, 11 octubre.- Bernat Ebrines administrador dels béns de Pere Comabella, reconeix a sa muller que s'ha compostat d'aquelles 30 quarteres, meitat ordi, meitat forment, que el seu marit li ha deixades vitalícies i promet pagar i s'obliga sobre l'alqueria de dit Ebrines anomenada Alcoraia, que té en alou franc en el terme de Montuèri (6).

1240, 13 març.- Ramon de Molins i sa

muller Eybelina deven a Mossé Torum, jueu de Tortosa, 55 sous malguresos i s'obliguen amb l'esplet de la seva alqueria Benalfimara del terme de Montuèri (7).

1240, 3 novembre.- Bernat d'Espanya estableix a Pere Roquer la seva alqueria Benimorab, tenguda en alou franc en el terme de Montuèri; a cens de 10 quarteres, la meitat ordi la meitat forment, portades a la seva casa de Ciutat, i 55 sous malguresos d'entrada (8).

1241, 6 juliol.- Moran Ferrandis i muller Berenguera estableixen a Arbert de Canals la meitat de l'alqueria Loninar que té en alou franc en nom del rei en el terme de Montuèri; a tasca i delme de tots els fruits: pa, vi, càncom i oli (9).

1242, 1 setembre.- Pere de Jonqueres i muller Maria venen a Guillem de Cugullada el Raal Raxich que tenen en el terme de Montuèri en nom de Ferrer de Bellvei i Pere de Garriga, per greu de 275 sous malguresos, salvats els drets i fadiga dels sobredits senyors (10).

1242, 6 octubre.- Per Puig estableix a la dona Ermessén de Sant Boi i al seu fill Bernat Canals les possessions que té en el terme de Montuèri a la porció de Ramon Alemany i Guillem de Claramunt. Confronta a la part occidental i migdia amb honor de la Casa del Temple. A sisena part dels fruits: pa, vi, càncom, lli i oli. Més li dona terra per sembrar-hi una quartera d'ordi per fer-hi farratge i donarà una gallina per la festa de Nadal. Hi habitarà. Ha entregat 5 sous d'entrada (11).

1242, 27 octubre.- Cresques, fill de Jaume Ferriol i na Bondia jueva, venen a Astrug de Marsella, jueu, la part que tenen en alou al rafal anomenat Costantin Exarchi. Més la tercera part d'una jовada al rafal Alcúdia, terme de Montuèri. Per preu de 30 sous malguresos (12).

1243, 9 gener.- Astrug de Marsella entrega a Berenguer Font i muller Saurina dos parells de bous, relles i dues arades, una serra, una escarpa, un arer, una aixada perquè conrin tot el que puguin a l'alqueria Alahara del terme de Montuèri, per temps de dos esplets i tendran els fruits a la meitat i a més entregará els corresponents delmes i també la primícia al capellà. Més li dona 20 cases

Montuèrer del segle passat, amb vestit d'hivern (Arxiu de Can Ferrando)

d'abelles, el senyor tendrà dues parts i ell la tercera dels fruits. Mes li dona 4 gallines i un gall. Li dona la meitat de la palla que ara hi és (13).

1243, 8 juliol.- Ramon de Torrelles, bisbe de Mallorca, estableix a Burgues de Sabadell una faixa de terra a l'alqueria Cuni, terme de Montuèri, a les cavaleries dels homes de Tarragona, confrontant amb el camí, honors de Joan de Caldes i de Burgues. Farà cens d'un besant d'argent (14).

Ramon Rosselló Vaquer

- 1) ARM RP-XIII núm. 34
- 2) ARM RP-XIII núm. 35
- 3) ARM RP-XIII núm. 36
- 4) ARM RP-XIII núm. 40
- 5) ARM RP-XIII núm. 43
- 6) AHN Clero, carp. 77 núm. 18
- 7) ARM ECR 342 f. 3v
- 8) ARM ECR 341 f. 122
- 9) ARM ECR 342 f. 29v
- 10) ARM ECR 342 f. 96v
- 11) ARM ECR 342 f. 107v
- 12) ARM ECR 342 f. 117
- 13) ARM ECR 342 f. 140

14) ACM Llibre Verd f. 105. Aquest document i altres llibres Verd de l'Arxiu Capitular de Mallorca foren publicats per Llorenç Pérez: *Ramon de Torrelles primer Bisbe de Mallorca*. Palma 1988.

L'hort de "Ses Barraques"

L'amo en Pau Niell, un hortolà actiu que ha produït tomàtiga híbrida *Roistar* 25 quilos per planta. Les de penjar, 15

Essent l'amo en Pau Niell un home de 46 anys es pot considerar un jove pagès. Ja des de una edat primerenca treballava ajudant a conrear als seus pares, l'amo en Miquel Niell "De ses Barraques" i madó Pereta Fiol "Terrica", els quals es dedicaven a la pagesia clàssica que s'estilava temps passat. Conreaven cereals i llegums i com que a la finca hi ha un tros de garriga i unes tanques d'ametllers, garrovers i figueres, criaven porcs i bous, a més, i a ple comellar, a les millors terres de la finca, hi tenien el seu hort familiar. Per cert, fins fa relativament pocs anys encara hi havia la sínia. Dels productes obtinguts, una vegada satisfetes les necessitats familiars venien el sobrant i ja anaven a les places o mercats a vendre-ho.

Per tant es pot dir de'n Pau Niell que lluny de cercar feina fora del conreu, com han fet la majoria de pagesos del seu temps, ha continuat amb l'ofici dels seus predecessors, els quals, quan es jubilaren, cediren l'explotació de la finca al seu únic fill. Tot i així, com que l'estar sense fer res avorreix, encara tant l'amo en Miquel com madó Pereta feinegen. Allò que més fan és enfil·lar les tomàtiques i lligar manats de verdures. Les feines feixugues, com és passar el motocultor, esquitxar i llaurar les fa en Pau ajudat per la seva dona, a més, a temporades per atendre l'hort com cal, té una jornalera o dues.

A en Pau Niell el conec de quan era nin, i naturalment també els seus pares, pel fet de tenir un bocí de terra prop del seu hort, i des de jove sempre he vist en ell un home actiu, decidit, intel·ligent i feiner, admirant la seva decisió de saber bé allò que vol, així com també els seus moderns mètodes de realitzar les feines. No solament per conrear i el saber com ha de lluitar per obtenir un producte de qualitat, sinó també les maneres de com ha de comerciar la seva producció i treure la menor diferència possible entre productor i consumidor. No ven als majoristes ni tampoc a la menuda per les places, ho ven ben presentat dins caixonets, a particulars, botiguers, i en els venedors ambulants que després venen a la menu-

Na Miquela enfilant tomàtiques dins el magatzem ja ple d'enfilalls

da per les places.

Es dona el cas que cada dia pas per davant el seu magatzem i des de començament d'agost veig com la seva esposa, mare i filla estan enfilant tomàtiques.

Veient des de el carrer tants d'enfilalls i caixons ja intuïa que l'amo en Pau al seu hort tenia una gran producció d'aquesta hortalissa. D'un tros lluny havia vist les seves ben ateses tomàtiques i veia que eren vigoroses i que en duïen moltes, però tantes no m'ho creia. Això de tenir penjats actualment al voltant de tres mil enfilalls, i ja en dur un miler de venuts a més de tenir-ne moltes d'esteses a cobro, és més bo de dir que de fer.

L'altra diassa em mostrà el lloc on té penjats els enfilalls. Mentre les me mostrava, les enfiladores, mare i esposa, no es distreien, estaven assegudes a una cadira baixa amb el caixó de les tomàtiques i enfila que t'enfila. Com que aqueixa feina, en més o menys anyada, la vénen realitzant, es pot dir de quan eren nines, tenen una gran pràctica, realitzen tal feina bé i aviat. D'elles surten uns enfilalls dignes de veure. Les tomàtiques per un igual, fent com a quatre caïres i seleccionant el grau de maduresa, grossària i color. Quan estan penjats són de veure.

Així mateix, tot i l'esment que tenia al tomàtiga, per la darrerria d'agost, estant

Les tomàtiques de s'Hort de ses Barraques ja han guanyat un bon prestigi

ja la planta en producció, semblava no podria aturar les malalties: agafaren mildiu, cendrada i fulla seca. Allò que les passava era un malaltia carencial, tot i que les aportàs els fertilitzants fonamentals: superfosfat, nitrogen i potassa, tenien manca de microelements, com ferro, bor, magnèsia i altres. Com que disposa d'instal·lació de reg per degoteig amb dosificador de fertilitzant, les proporcionà l'element que necessitaven a més de donar-los setmanalment una esquitxada amb productes adients. I heus aquí els resultats: Uns 15 quilos per planta per a les de penjar i 25 les híbrides de casta grossa. Una gran producció i de qualitat. Tant és així que les tomàtiques procedents de l'hort "Ses Barraques" s'han fet populars i han guanyat un bon prestigi; són les preferides dels botiguers i revenedors perquè tenen bon vendre-les. I és que treballant i essent actius com és l'amo en Pau, així mateix, del fora vila, es pot viure bé.

Sion Nicolau

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

9 joves al Puig

Aquell any, el 1946, va esser molta la gent que va pujar al Puig de Sant Miquel el dia de la festa de Crist Rei, i entre els joves que eren amics també hi hagué moltes colles que s'acostaren al nostre fotògraf perquè les ne fes una, com fou el cas d'aquestes sis jovenetes i tres joves que ho demanaren.

Aquests nou són: (d'esquerra a dreta) Sebastiana "Xorri", Francisca Xamena, Rafel "Rafela", Francisca Fornés "Sa Rossa" (que està asseguda en terra), Margalida Nicolau "Vollandina", Jaume Miralles "Costa", Joan Costa (†), Joana de Llorito (de Cas Secretari) i Catalina "Quelet"

Records d'infantesa

Es rompé el braç del carro

No record quan vaig deixar d'anar a escola, però sí sé que era molt petit i el meu pare ja em feia anar amb ell a fora vila a fer feina i allà moltes vegades treia i guardava els animals. No va voler mai que anàs a casa externa a fer feina per guanyar un jornal.

Però no m'ha fugit de sa memòria aquell fet que em va passar quan sols tenia 18 ò 19 anys. Devia esser el 1925 ò 26 que en Toni "Saldadet", com cada any, quan havia acabat de fer el vi, n'enviava "cubes" cap a Felanitx, a la Cooperativa del vi, amb el tren. Eren unes "cubes" molt grosses dins les quals hi cabien 25 quartins, o sia uns 625 litres. Ens brindava a tres, i generalment érem en Biel "Rubarter", un altre i jo i les

traginàvem des de ca seva a l'estació i d'allà amb el tren se n'anaven cap a Felanitx.

Per cada bota ens donava una pesseta, ja que aquest era el tracte. Però nosaltres, per fer més via i tota vegada que quan arribàvem a ca seva no sempre la bota era plena, desenganxàvem la bístia i l'enganxàvem al carro de l'altre. I així, mentre en Toni "Saldadet" amb una màquina i manguera l'omplia, ja partíem i així ens retia més. Amb un dia arribàvem a guanyar 10 ò 12 pessetes cada un. I a l'estació la posàvem dins el mateix vagó que les havia de transportar a Felanitx.

Però vet ací que una vegada, quan en descarregàvem una del meu carro, la bota va corre cap endavant i en esser damunt

el braç del carro el va rompre en dos trossos i ja no vaig poder-ne tragar més aquell dia.

En arribar a ca meua el meu pare em va renyar, però no molt, i em va recordar que ell no m'ho havia manat i que si ho feia era per a mi. I em va dir: "no haguessis anat a jornal que no t'ho havia manat".

Férem arreglar el braç del carro i encara que en Toni "Saldadet" em tornàs convidar no hi vaig voler tornar. De l'adob del carro ell no en va voler saber res. Els doblers que havia guanyat aquell dia no em bastaren per pagar el fuster.

Era un temps en què en Toni possiblement feia més de 50.000 litres, de vi. N'omplia dos cups molt grans i en venia a la gent de Montuïri que ho sabia. A la Cooperativa de Felanitx sols n'hi enviava dos o tres pics a l'any.

Bartomeu Verd Fiol

Fusteries

Ca Mestre Joan de ses Donades, Ca Mestre Joan Sampol, Can Serral, Can Prim i Can Joan Llucio

17.- CA MESTRE JOAN DE SES DONADES

Carrer de Sant Bartomeu

En Joan Manera feia molts de carros i anava bé per la proximitat de la ferreria de mestre Tomeu Mosson. Els selleters li solien comanar les costelles de les colles. Aquestes són difícils de fer perquè tenen vici i corbar les fustes és laboriós a no ser que trobis barres d'ullastre que per naturalesa ja estiguin convenientment corbades. Home i dona moriren el mateix dia. Era impressionant pujar els escalons d'entrada a la casa i contemplar els dos bàuls col·locats l'un d'ençà l'altre, al terra de l'aiguavés de davant.

18.- CA MESTRE JOAN SAMPOL. Carrer de Bonavista

Fill de l'esmentat mestre Pere Sampol i germà, per tant, d'en Tomeu de na Mora. Era home molt forçut, capaç de carregar i manejar soques molt grosses. Una vegada casat deixà la fusteria paterna i s'establí a la pròpia del carrer de Bonavista. S'especialitzà com a fuster groller.

Els fills li ajudaven i un dia que acabava unes bandes de carro i la filla Coloma tibava les de dintre, en Joan colpejava fins que, per causa del darrer cop, na Coloma pegava a l'altra banda. No se sap quantes brandades donà la nina però, com que en Joan era ambidestre i en cansar-se d'una mà podia seguit tranquil·lament amb l'altra, pogueren esser moltes.

Feia gairebé tots els bàuls de Montuïri. Els construïa amb pots de figuera perquè no pesassin tant. Els exsecalladors hi anaven a esmolat els xorracs, una pesseta l'esmolada. Ràpid com era i tenint les posts preparades, en cinc minuts et feia una barrera de soll.

Una característica simpàtica d'en Joan era la de ser niner. Pareixia que els nins mai li feien nosa. Quan feia gàbies de conills i foradava la post per on havia de poder entrar la conilla, en sobrava una petita rutlla, preciosa jugueta per a algun nin petit. O les espases de dues fustes creuades i subjectades per una petita tassa: Ja tenim algun guerrer armat. Un dia li dugueren a reparar la carota del dimoni

A la plaça Vella hi havia les fusteries de can Serral i de can Llucio

de Sant Bartomeu. En Biel "Rupit", que la veu, se la posa i de pressa a fer por a en Pere "Rafaler". O va esser en Biel "Rafaler"? Això no se sabrà mai perquè eren dos bessons tan iguals que ni el vell dimoni podria destriar-los. Juntament amb en Joan desaparegué la fusteria.

19.- CAN SERRAL. Plaça Vella

Nomia Biel Manera i Fullana. Tengué de mossos en Joan "Llucio", en Biel "Beia", en Gaspar "Xinet", en Tomeu "Saig". Va esser fuster primater i entre els molts de mobles realitzats per ell destaquen els fets amb fusta d'olivera. Actuà fins a la jubilació.

20.- CAN PRIM

Carrer de la Posada

Era en Joan Roig. La seva fusteria no era de gran envergadura, tota vegada que a més de fuster es veia obligat a vendre lleixivet, el qual el passejava amb carretet i somera dins caixons. La marca del producte era "La Palmera", fabricat a Lluçmajor. Tancà al jubilar-se.

21.- CAN JOAN LLUCIO Plaça Vella

En Joan Roca i Pocoví. Actuà de fuster poc temps. Entre altres feines interven-

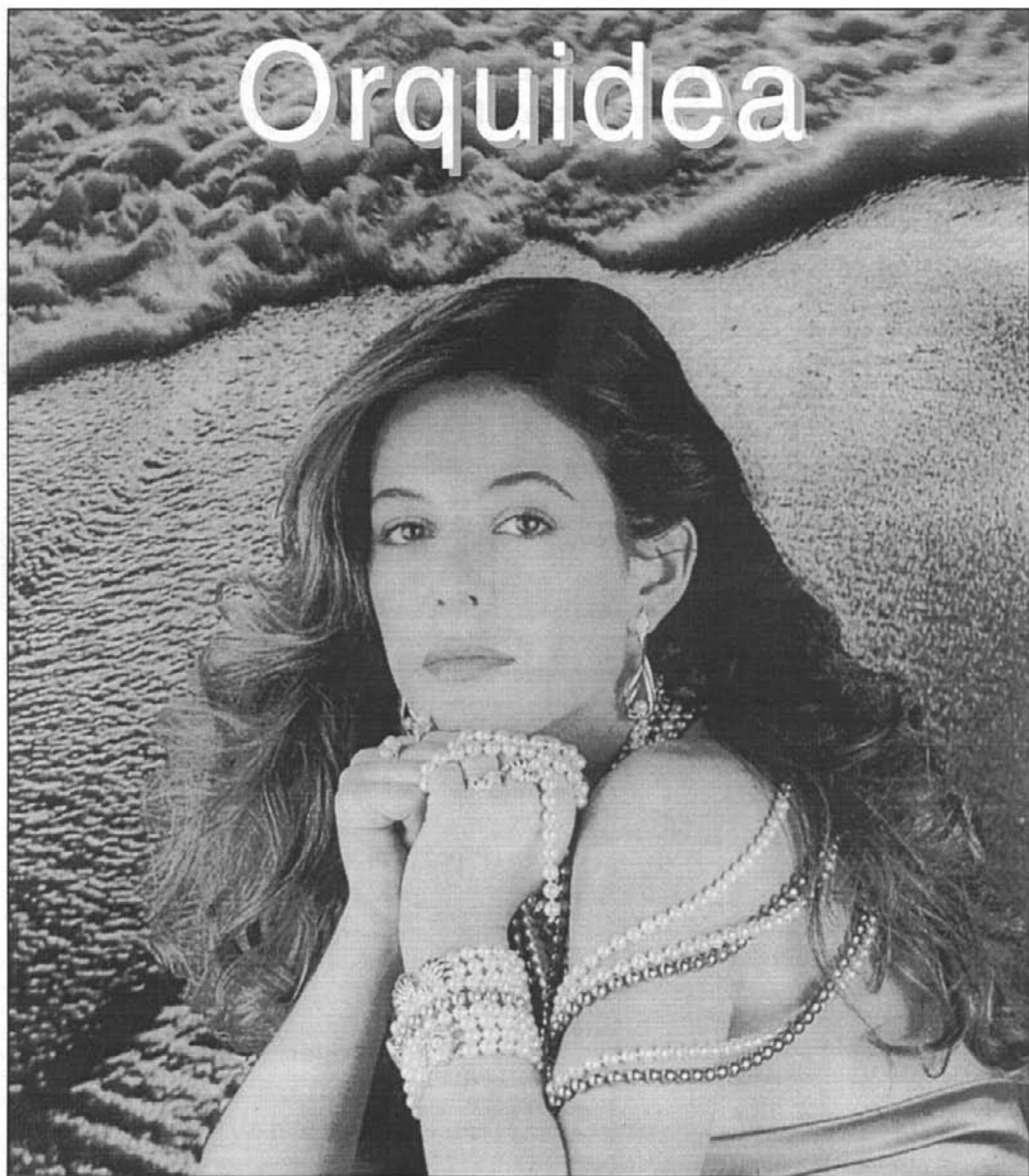
gué en la realització de les butaques del cinema de ca n'Aloi. Deixà la fusteria per passar a GESA.

CAN SILIS (Complement)

Com a complement de la ressenya que publicarem el passat setembre cal dir que Guillem Mayol "Silis" feia feina de fuster a una fàbrica de teixits de Bunyola i a l'entretant mestre Rafel Pocoví "Serena" li va dir que vengués a Montuïri. Per això li va proposar que compràs el "borino" que empleava a Bunyola. Així fou com en "Silis" vegué a Montuïri i aquí va instal·lar el "Borino" i va fer feina una temporada a can "Serena". Després es va establir pel seu compte amb un amitger que nomia Jaume Sans "Xibauet". Més envant se separaren i va quedar tot sol a la fusteria, la qual va muntar en el carrer de Palma davant el Pou Nou. Allà va tenir de mossos en Biel Rigo "Muix", en Rafel Cortès "Xerri" i el seu germà Biel. També varen fer feina amb ell els seus fills Tomeu i Josep. En Tomeu va seguir amb la fusteria i el seu germà Josep es va establir a Palma. Es pot dir que l'any 1935 la fusteria de Guillem "Silis" era la primera mecanitzada que hi havia a Montuïri.

Sa veu de sa memòria

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Gloses

A Gabriel Cerdà "Rupit"

Gabriel Cerdà Miralles, alies "Rupit", un home que va caure dins un pou, va quedar tapat de terra i pedres es gener del 84. A mitjan setembre del 98 va tornar caure d'un garrover i ja està pràcticament curat. A ell dedic aquestes gloses.

Es rupit volgué volar,
però no li va anar bé,
va caure d'un garrover,

quasi quasi s'esclatà.

Diu que es seu àngel li ajudà;
jo crec que diu veritat,
dins un pou quedà enterrat
i encara pel món pastura,
i ara amb aqueixa caiguda
res molt greu li ha passat.

Saps que n'ha duita de sort,
aqueix rupit gros sense ales,
almanco dues vegades,
miracle és no s'hagi mort.

Que sempre segueixi així
i tenguí una llarga vida,
encara és prest per morir,
val més curar una ferida,

procurar no tornar-hi,
no és bona sa repetida.

Antònia Adrover

Magranes

*Què formosa és sa fruita des
magraner!*

Has vist se magranes
an es magraner,
vermelles i sanes,
ningú les sap fer.

Qui i com la compon?
Tan atapeïdeta
agrada a tothom.

Madura i fresca
pareix una bresca
repleta de mel.

Diguem qui serà
que aqueixa finura
compondre sabrà.

No és cap argenter
que tan bella joia
la sàpiga fer.

Tampoc un fuster
que en ses seves eines
mai la podrà fer.

Què són de formoses!
Jo quan les collia
menjar-ne volia.

Una n'he menjada
i ha estat tan bona
que me l'he acabada.

Si a tu t'agraden
una te'n daré
que n'ha fetes poques
es meu magraner.

Antònia Adrover

Sa fira

Podem començar a parlar
de lo que han de fer a sa fira;
és qüestió de fer via
si es Dau volen acabar
per poder-lo ocupar
per dia sis que és sa fira.

Molt de "puesto" impedia
sa maquinària que hi havia,
sols no podien passar.
S'altre any sa gent no hi cabia
i enguany també s'omplirà
amb sos carrers nous que hi ha.

Sa plaça així com està
que es quedat de "meravilla",
de tots es cantons mos brilla,
i pes qui ha fuit i hi vivia
si ve no ho coneixerà.

Set creus amb dibuix hi ha
que mai se podrà esborrar
perquè ho són, de pedra viva,
i a davant s'adrogueria
diuen que s'han d'aturar
perquè ho han inaugurat;
per poder-ho celebrar
lo que volen es 'cabar,
no tenen "fetxa" des dia.

Amador Font

OMEGA

Cindy Crawford's choice

★
New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyeuse Fermin

Nombroses activitats esportives amb motiu de la fira

L'Ajuntament i escola han organitzat jornades cross federat i escolar, bàsquet, futbol-sala i el campionat de Balears de tir de fona

Nombroses activitats esportives han organitzat l'Ajuntament i l'Ampa i el Col·legi Joan Mas i Verd amb motiu de la XX Fira de sa Perdiu.

El diumenge 29 de novembre es va celebrar el "III Cross Joan Barceló" per a atletes federats del qual informarem a la propera edició.

Per a aquests mes de desembre, hi ha programada una jornada de bàsquet escolar l'horabaixa del divendres, 4 de desembre, a la pista es Dau on participaran els nins alevins i infantils de l'Escola de Montuïri i els equips de minibàsquet de Santa Eugènia i infantils de Sineu i Santa Eugènia.

Els dissabte 6 de desembre es disputa en el circuit es Revolt el de cross escolar insular que reuneix totes les categories. Es tracta de dotze proves pertanyents a iniciació, benjamí, aleví, infantil i cadet tant masculí com femení. A les tres i mitja d'aquest dia, tindrà lloc en el camp de futbol el XVII Campionat de Balears Individual de Tir de Fona.

Finalment, dimarts 8 de desembre, festa de la Immaculada, hi haurà una jornada de futbol-sala a tres pistes que s'habilitaran al camp de futbol. Intervendran dotze equips de la comarca que jugaran un total de devuit partits des de les deu fins a la una del migdia.

A tot aquest programa, s'han d'afegir

El poliesportiu Montuïri infantil de bàsquet - Grup A

els partits corresponents a les competicions federades.

RESULTATS DEL MES DE NOVEMBRE

Els resultats dels equips montuïrers registrats el passat mes de novembre han estat els següents:

FUTBOL I Preferent

Santanyí, 0 - Montuïri, 6

Montuïri, 3 - Montuïri, 3
Sóller, 0 - Montuïri, 2
Montuïri - Alaró (Suspès)

Aquest partit es va suspendre a causa de l'estat del terreny de joc. Els clubs han demanat la data del dimecres 23 de desembre, a les 21 hores, per a la seva celebració.

III regional

Montuïri, 1 - Alcúdia, 1
Margaritense, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Alqueria, 2
Sineu-Montuïri (suspès)

Juvenils

Santa Maria, 2 - Montuïri, 2
Montuïri, 4 - Sineu, 0
Alaró, 3 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Cardassar, 0

Cadets

Margaritense, 1 - Montuïri, 1
Barracar, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 6 - S'Horta, 0

Infantils

Felanitx, 4 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Algaida, 4
Santanyí, 8 - Montuïri, 0
Montuïri, 4 - Espanya, 2

Alevins futbol-7

Porreres, 3 - Montuïri, 8
Montuïri, 3 - S'Horta, 5
Campanet, 4 - Montuïri, 0
Murense - Montuïri (suspès)

TOLDOS
Hnos. MIRALLES

- **Toldos** • **Capotes** •
- **Falsos sòtils** •
- **Sòtils de policarbonat** •

C/ S. Rafel, 84 • Tel.: 971 24 59 09 • Fax: 971 24 63 19
Telf. mòbil: 907 11 12 01 • 07008 Palma de Mallorca

Benjamins futbol-7

Montuïri, 5 - Sineu, 6
 Manacor, 0 - Montuïri, 5
 Montuïri, 2 - Manacorins, 7
 Sallista At, 4 - Montuïri, 7

Futbol-7 empreses

R.Múnper, 2 - Es Celler Fondo, 3
 R. Múnper, 2 - Pollença, 6
 At. Taujà, 2 - R. Múnper, 5

BÀSQUET FEMENÍ**Séniors**

Santa Maria, 58 - Montuïri, 57
 Montuïri, 41 - Son Carrió, 62
 Artà, 63 - Montuïri, 55
 Montuïri, 45 - Campos, 46
 Soledat, 67 - Montuïri, 69

Júnior

Montuïri, 19 - Felanitx, 38
 Montuïri, 18 - Molinar, 33
 Campos, 46 - Montuïri, 26
 Montuïri, 13 - Santa Maria, 33

Cadets

Montuïri, 89 - Llosetina, 9
 Madre Alberta, 28 - Montuïri, 97
 Montuïri, 85 - Cala d'Or, 5
 Montuïri, 36 - Serverina, 31
 Campos, 39 - Montuïri, 41

Infantils

Juvent, 52 - Montuïri, 41
 Montuïri, 61 - Pla de Na Tesa, 24
 Sagrats Cors, 28 - Montuïri, 82
 Montuïri, 61 - J. Mariana, 17
 Cide, 41 - Montuïri, 46

Minibàsquet

Molinar, 1 - Montuïri, 52
 Montuïri, 30 - Bons Aires, 29
 Pla de Na Tesa, 2 - Montuïri, 52
 Montuïri - Sant Agustí (suspès)

El Montuïri Cadet de la present temporada

Bàsquet sénior masculí

Amb bon peu ha començat el torneig d'empreses que l'equip de bàsquet masculí sénior Material de Construcció Verger disputa als pavellons de Palma i s'Arenal.

Ha jugat tres partits i els ha guanyat tots. Diuen que és l'equip que més espectadors porta a cada jornada. Fins i tot, s'organitzen cotxades des de la vila per anar-lo a veure.

FUTBOL-SALA ESCOLAR

L'Ampa del col·legi públic ha inscrit dos equips a les competicions comarcals de futbol-sala escolar de promoció de la categoria iniciació (5, 6 i 7 anys).

L'equip A participa en el grup A amb el Sineu A, Maria de la Salut, Santa Margalida, Santa Eugènia i Petra A. Els més petits, estan ubicats en el grup B - format per deu escoles- juntament amb Sineu B, Vilafranca, Lloret, Cala d'Or, Sant Joan, Petra B, Algaida, Fra Joan Ballester de Campos i Escola Nova de Porreres.

La competició del grup A acaba el 21 de març i la del B, el 2 de maig.

PLANTILLES**Futbol-sala iniciació A****Jugadors**

Marc Barceló Arbona
 Octavi Bauçà Amengual
 Jaume Bonet Estrany
 Francesc Canuto Mayol
 Jaume Mateu Lladó Trobat
 Rafel Gaspar Miralles Vich
 Rafel Rigo Miralles

Marc Solier Costa
 Antoni Joan Mayol Arbona
 Sergi Beltran Herràez

Entrenador

Josep Mas Tugores

Delegat

Joan Rigo Garau

Futbol-sala iniciació B**Jugadors**

Josep Canuto Mayol
 Antònia Maria Cerdà Cerdà
 Bartomeu Fullana Gomila
 Joan Pere Mayol Garí
 Joan Mayol Rigo
 Antoni Miralles Martorell
 Miquel Miralles Mayol
 Miquel Jaume Rigo Munar
 Antoni Sánchez Jiménez
 Pere Servera Pocoví
 Bartomeu Verger Alcover
 Gabriel Roca Marimon

Entrenador

Gabriel Pocoví Ferrando

Delegat

Miquel Fullana Miralles

Biel Gomila

Les nines de mini-bàsquet en el primer partit de lliga d'aquesta temporada

A DARRERA HORA

Quan ja teníem preparada aquesta edició a arribat a la vila procedent de San Pedro Sala (Honduras) Bessy Cerrato, casada a Montuïri, precisament un dels llocs més castigats per l'huracà Mitch. Amb ella, el pròxim mes pensam publicar una interessant entrevista.

Església diocesana

Amb motiu de la diada de l'Església Diocesana es féu una col·lecta per tal d'ajudar a les necessitats més peremptòries de l'Església a Mallorca. A la nostra parròquia es varen recollir 57.135 pessetes. Gràcies per la col·laboració.

Baptismes

El diumenge dia 13 d'aquest desembre s'impartirà el sagrament del baptisme a tots aquells que ho hagin demanat. La funció començarà a les 17 h.

Celebració de la reconciliació

Com a preparació per a la diada de Nadal i coincidint amb el temps d'Advent efectuarem la celebració de la reconciliació el divendres dia 18 de desembre a les 20 h. a la parròquia.

Matines

Amb l'esplendor de cada any també enguany confiam celebrar la commemoració de la venguda del Messies la nit del 24 de desembre amb la participació a les matines. La funció començarà a les 21 h.

i en el transcurs de la qual no hi mancarà l'actuació de la sibil·la, l'anunci de l'àngel i la proclamació de la calenda. La col·lecta d'aquest Nadal, com anys anteriors, es destinarà a Càritas Diocesana perquè pugui atendre les nombroses manques dels més necessitats.

Col·lecta i donatius per ajudar a Centreamèrica

Per ajudar a pal·liar en quan sia possible els efectes de la catàstrofe de Centreamèrica a conseqüència de l'huracà Mitch, el nostre poble va enviar al missioner montuïrer Joan Amengual per a la seva distribució a Honduras la quantitat de 679.000 pessetes les quals han estat obtingudes així: De l'Ajuntament, 50.000; de la Parròquia, 50.000; de l'Associació de Persones Majors, 50.000; de la Coral Mont-Lliri, 50.000; de col·lectes, 165.500; de la xocolatada de Persones Majors, 184.500 i del Col·legi St. Antoni Abat, 129.000.

Imatge de Sta. Cecília que fa 39 anys fou reglada per la Banda de Música a l'església i que de bell nou fou exposada enguany als feels a l'Altar Major el dia de la seva festivitat

Tradicions, mites i llegendes, també dins la vida de l'Església

En l'origen d'una comunitat cristiana o d'un poble hi ha quasi sempre un fet religiós o un fet ancestral memorable. Precisament, la rememoració, any rera any, d'aquest fet dona peu a la celebració d'uns dies de festa, en els quals es recorda allò que va marcar el naixement d'aquesta comunitat o poble i, en reactualitzar-ho, els mateixos actes festius prenen sentit i consistència.

Tanmateix allò de què parlen els símbols, llegendes i tradicions potser no hagi ocorregut mai o que, amb el pas del temps, s'hagi magnificat a mode d'epopeia per tal que servesqui de revulsiu a les generacions posteriors. Fets que parlen certament del passat, però il·luminen el present i menen cap al futur.

Tota la mitologia grega i asiàtica i la mateixa Bíblia contenen mites, llegendes i narracions que no responen a fets històrics demostrables i, tanmateix, manifesten veritats; fins i tot per a nosaltres, els creients, veritats fonamentals de la fe. (El fill pròdig, per exemple, no ha existit mai i tanmateix aquesta paràbola afirma el comporta-

ment misericordiós de Déu vers els pecadors molt més lúcidament que una encíclica sobre la misericòrdia divina; la narració que de la creació del món o de l'origen del mal fa el llibre del Gènesi no és científica ni sempre raonable; encara que conté autèntiques veritats...).

Pertot arreu, mites, símbols, llegendes i tradicions formen part de la cultura popular, és a dir, estan inclosos en aquell conjunt d'elements materials i espirituals que els membres d'una col·lectivitat manegen per explicar-se per què són el que són i no una altra cosa. Ara bé, precisament perquè les veritats que transmeten s'han configurat i expressat el naixement o la infància dels pobles, cal que siguin actualitzades per tal que continuïn vigents i contribueixin a fer que els membres d'una comunitat determinada (religiosa o civil) continuïn construint la pròpia història i cultura. Això contribueix a la manipulació positiva o negativa dels símbols, però això són figures d'un altre paner i no hi entrarem ara.

J. A. Comes

Plans de Pensions

Li fem un pla a mida

 "la Caixa"

Pluviometria

Novembre de 1998

Dia	5	24'1 litres m2
"	17	13'0 " "
"	18	17'7 " "
"	22	0'4 " "
"	23	0'7 " "
"	24	0'6 " "
"	25	3'8 " "
"	28	8'6 " "
"	29	24'6 " "
Total	93'5	" "

Temps passat

10 anys enrere

Desembre de 1988

I Fira de Caça

Els dies 2, 3 i 4 de desembre de 1988 tengueren lloc els actes d'una fira, la I de Caça, que fou diferent a les dels altres anys; per a la qual s'invertiren 6 milions de pessetes. 25 expositors instal·lats en estands coberts en Es Dau així com algunes conferències destacaren entre els actes programats.

25 anys enrere

Desembre de 1973

Concursos nadalencs

Cinc premis rellevants foren atorgats per Nadal de 1973 en motiu de diferents concursos. Els tres de dibuixos escolars foren per a Miquel Fullana Miralles (de 6 a 8 anys), Bartomeu Ribas Ribas (de 9 a 11 anys) i Pere Moll Fornés (de 12 a 14 anys). El de crismes fou per a Antoni Tugores Verdera i el de betlems el guanyà M^a del Carme Bauzá Servera.

50 anys enrere

Desembre de 1948

Assassinat en el Puig Moltó

Dia 8 de desembre de 1948 es va produir un robatori en el Puig Moltó, un fet que motivà i un gran rebombori en el poble i dins tota Mallorca. A conseqüència de l'atemptat, una setmana després moria l'amo, Miquel Nicolau Balaguer. Els dos culpables foren empresonats i, en un consell de guerra sumaríssim, dia 12 de desembre, condemnats a mort.

100 anys enrere

Desembre de 1898

Armes per als municipals

L'Ajuntament considerà que era d'absoluta necessitat dotar d'armes els dos guàrdies municipals, tant per a tranquil·litat dels veïns com per a pròpia defensa. Dia 21 de desembre de 1898 s'acordà que fossin provists de carabina amb baioneta i revòlver. I es demanà la corresponent llicència.

Demografia

Novembre de 1998

Naixements

Dia 8.- Isabel Servera Pocoví, filla de Pere i Isabel.

Dia 11.- Aina Cerdà Róscar, filla de Josep i Joana.

Dia 17.- Javier Rabanal Tous, fill d'Antoni i Antònia.

Dia 24.- Maria Miralles Mayol, filla de Miquel i de Maria Isabel.

Defuncions

Dia 15.- Miquel Gomila Gomila "Passiu", fadrí de 79 anys.

Dia 17.- Isabel Ribas Juan "Meleneva", viuda de 92 anys.

Dia 18.- Maria Jaume Amengual "Son Costa", viuda de 80 anys.

Dia 24.- Joan Jaume Perelló, casat de 65 anys.

Dia 28.- Catalina Verger Mayol "Pelut", viuda de 86 anys.

Matrimonis

Dia 14.- Bartomeu Amengual Balles-ter amb Antònia Miralles Martorell.

Guinar en casa

Peix al forn

Ingredients

Patates, lluç, alls, julivert, pebre bo, galeta picada, sal i oli.

Elaboració

Es posen les patates rodones amb sal i pebre bo i oli dins una rostidora. Damunt, el peix, i damunt aquest, alls i julivert picats i ben meclats. Posar-hi una capa de galeta picada. Coure al forn.

Catalina Manera Miralles "Nea"

Noces d'argent

1 desembre 1973

Antoni Mas Ramis "Sineuer" amb Francisca Rigo Barceló "Diega".

15 desembre 1973

Joan Rigo Bonet "Muix" amb Sebastiana Bennassar Fullana "Carbonera".

22 desembre 1973

Jaume Pocoví Miralles "Salat" amb Joana Fernández Boluda.

22 desembre 1973

Josep Vidal Fuster "Peluquer" amb Antònia Rossinyol Miralles "Catxeta".

Apotecaries

6 Dbre. Montuiri

13 " Petra

20 Dbre. Porreres

27 " St. Joan

Gloses

A Biel "Cardaix"

En Biel "Cardaix" va tenir tots ho sabem, quina mort! aqueixa no té conhort d'haver hagut de morir així.

Setanta-un anys complí, tots els passà de fadrí, sempre ho va ser, bon al·lot, amb ell se notava fort i mai solia contradir.

Molt d'hagué haver de sofrir per fondrer-s'hi, poc a poc i no pareix ver, dins es foc, que s'hi pogués consumir.

Amador Font

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuiri - Porreres, Km. 1

Tlf. 64 66 95

MONTUIRI

GOVERN BALEAR

HO TENDRÀ TOT.

Aconseguirà créixer sa i feliç. Aconseguirà una bona educació, fer estudis superiors. Aconseguirà una bona feina. Aconseguirà un gran futur. Aconseguirà viure en un lloc admirat per tot el món.

**SES IL·LES: HO TENIM TOT
PER ACONSEGUIR-HO TOT.**